

Zakelijk Krediet
Algemene
Kredietvoorwaarden
Algemene Bepalingen
van Pandrecht
Algemene
Bankvoorwaarden 2017
Klachtenprocedure
ING Bank N.V. voor
zakelijk krediet

ING Bank N.V. (ING) is één van de grootste aanbieders van financiële diensten en producten in Nederland. Klanten kunnen bij ING terecht voor financiële producten en diensten op het gebied van betalen, sparen, lenen, hypotheek en beleggen. Daarnaast bemiddelt ING in verzekeringen.

Deze voorwaarden zijn geldig vanaf 1 augustus 2019. Deze voorwaarden kunnen wijzigen. Kijk voor actuele informatie op www.ing.nl of bel 020 22 888 88.

ING Bank N.V. is statutair gevestigd aan het Bijlmerplein 888, 1102 MG Amsterdam, handelsregister nr. 33031431 Amsterdam. ING is geregistreerd bij De Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM) in het deelregister Kredietinstellingen en financiële instellingen. Ook staat ING onder het toezicht van de Autoriteit Consument en Markt (ACM). Neem voor informatie over het toezicht op ING contact op met DNB (www.dnb.nl), de AFM (www.afm.nl) of de ACM (www.acm.nl).

ING heeft Business Principles en een milieu-, ethisch- en sociaal risicobeleid opgesteld. Dit kan ING beperken bij het aanbieden van diensten en activiteiten aan bepaalde sectoren. Meer informatie hierover kunt u vinden op www.ing.com/CR of opvragen bij de account manager.

Inhoudsopgave

Algemene Kredietvoorwaarden 4

Deel I Algemeen gedeelte 4

Artikel 1 Definities 4

Artikel 2 Wat mag de kredietnemer van de bank verwachten? 6

Artikel 3 Wat is van belang als de kredietnemer uit meerdere partijen bestaat? 7

Artikel 4 Hoe betaalt de kredietnemer aan de bank? 7

Artikel 5 Wat moet de kredietnemer weten over zekerheden? 8

Artikel 6 De kredietnemer moet soms vooraf toestemming vragen voor veranderingen in zijn bedrijf 8

Artikel 7 Welke informatie geeft de kredietnemer en hoe gaat de bank om met informatie? 9

Artikel 8 Veranderingen in de kredietfaciliteit 10

Artikel 9 Wanneer eindigt de kredietfaciliteit? 10

Artikel 10 Welke andere kosten betaalt de kredietnemer? 12

Artikel 11 Kan de kredietnemer of de bank zijn rechten en verplichtingen aan een ander overdragen? 13

Deel II Bepalingen voor afzonderlijke kredietvormen en diensten 14

Artikel 13 Leningen algemeen 15

Artikel 14 Leningen met een vast rentepercentage 16

Artikel 15 Leningen met een variabel rentepercentage 17

Artikel 16 Extra definities 20

Artikel 17 Fiatstelsel 20

Deel III Fiatstelsel, rentestelsel en balancestelsel 20

Artikel 18 Wat is een rentestelsel en wat doet het? 21

Artikel 19 Wat is een balancestelsel en wat doet het? 21

Artikel 20 Combinaties van fiatstelsels, rentestelsels en balancestelsels en het stelseloverzicht 21

Artikel 21 De stelselgemachtigde en mededelingen 21

Artikel 22 De kredietnemer en de bank kunnen het fiatstelsel, het rentestelsel en het balancestelsel veranderen 21

Artikel 23 Beëindiging en veranderingen in stelsels 21

Algemene Bepalingen van Pandrecht 23

Algemene Bankvoorwaarden 2017 27

Klachtenprocedure ING Bank N.V. voor zakelijk krediet 38

Algemene Kredietvoorwaarden

Deel I Algemeen gedeelte

Uitleg vooraf

In de kredietovereenkomst, die u afsluit met de bank, wordt verwezen naar:

- deze Algemene Kredietvoorwaarden; en
- de Algemene Bankvoorwaarden.

Deze verwijzing betekent dat deze voorwaarden van toepassing zijn op de kredietovereenkomst. Zowel de kredietnemer als de bank moet zich aan deze voorwaarden houden.

Deze Algemene Kredietvoorwaarden stonden tot eind 2016 bekend als de Algemene Bepalingen van Kredietverlening. Als er in een kredietovereenkomst nog wordt verwezen naar de Algemene Bepalingen van Kredietverlening dan wordt daarmee bedoeld deze Algemene Kredietvoorwaarden.

De bank kan de Algemene Kredietvoorwaarden tussentijds wijzigen. De laatst gewijzigde versie wordt dan van toepassing. Deze versie is geldig vanaf 1 augustus 2019.

In de kredietovereenkomst kunnen bepalingen staan die afwijken van deze Algemene Kredietvoorwaarden en van de Algemene Bankvoorwaarden. De bepalingen in de kredietovereenkomst hebben dan voorrang. In deze Algemene Kredietvoorwaarden kunnen bepalingen staan die afwijken van de Algemene Bankvoorwaarden. De bepalingen uit deze Algemene Kredietvoorwaarden gaan dan voor.

Bij het verstrekken van krediet houden wij ons aan de geldende wet- en regelgeving en aan de Gedragscode Kleinzakelijke Financiering. Deze Gedragscode is opgesteld door de Nederlandse Vereniging van Banken. De Gedragscode is van toepassing op nieuwe financieringen die vanaf 1 juli 2018 aan kleinzakelijke ondernemingen zijn verstrekt. In de Gedragscode staat vermeld op welk type financieringen en op welk type ondernemingen de Gedragscode van toepassing is. Als de bank bij een aanvraag voor een nieuwe financiering vaststelt dat de kredietnemer en de financiering binnen de reikwijdte van de Gedragscode vallen, wordt dat vermeld in de kredietovereenkomst. Als zo'n vermelding in de kredietovereenkomst ontbreekt heeft de bank vastgesteld dat de kredietnemer en financiering buiten de reikwijdte van de Gedragscode vallen. U kunt de Gedragscode vinden op www.ing.nl.

De Algemene Kredietvoorwaarden gelden voor meerdere kredietvormen en diensten. Daarom bestaan de voorwaarden uit verschillende delen. Er is een algemeen deel dat voor alle kredietvormen en diensten geldt. Er zijn ook delen die alleen gelden voor de afzonderlijke kredietvormen of diensten, bijvoorbeeld voor rekening-courant krediet, voor leningen en voor fiatstelsels, rentestelsels en balancestelsels.

In de Algemene Kredietvoorwaarden geven we soms voorbeelden van situaties waarin een bepaald artikel geldt. Deze voorbeelden geven we alleen ter verduidelijking. De

afspraken in de Algemene Kredietvoorwaarden kunnen ook van toepassing zijn in situaties die niet in de voorbeelden zijn genoemd. De voorbeelden zijn dus geen volledige opsomming van gevallen waarin een bepaald artikel geldt.

Artikel 1 Definities

In deze Algemene Kredietvoorwaarden geven we definities voor woorden die vaker in de tekst voorkomen. Dat is om duidelijk uit te leggen wat deze woorden betekenen. Zo worden de voorwaarden makkelijker leesbaar. De bank gebruikt deze woorden ook in de kredietovereenkomst en akten en brieven die met de kredietovereenkomst te maken hebben. De vet gedrukte woorden zijn de definities en daarachter staat wat deze woorden betekenen.

- a. met **AKV** bedoelen we deze Algemene Kredietvoorwaarden.
- b. met **bank** bedoelen we de ING Bank N.V.. Als meerdere banken het krediet of een gedeelte van het krediet verstrekken, dan noemen we die ook bank. Of we noemen ze kredietgevers.
- c. met **bestedingsruimte** bedoelen we het bedrag dat de kredietnemer op enig moment van zijn betaalrekening kan opnemen of overmaken. De bestedingsruimte kan op ieder moment anders zijn omdat er geld wordt bijgeboekt en wordt afgeboekt. De bank houdt rekening met blokkades, reserveringen en de aan de betaalrekening gekoppelde kredietlimiet.
- d. met **bestemmingsrekening** bedoelen we de rekening bij de bank op naam van de kredietnemer waar wij leningen bij uitbetaling op boeken. Van de bestemmingsrekening schrijven wij ook aflossingen, debetrente, provisies en kosten af.
- e. met **blokkade** bedoelen we dat de kredietnemer:
 - het positieve saldo op een rekening (of een gedeelte daarvan) niet kan gebruiken;
 - het rekening-courant krediet (of een gedeelte daarvan) niet kan gebruiken; of
 - een obligokrediet (of een gedeelte daarvan) niet kan gebruiken.De bank brengt bijvoorbeeld een blokkade aan als zij voor de kredietnemer een bankgarantie heeft afgegeven of als een schuldeiser van de kredietnemer beslag legt onder de bank. De bank kan ook een blokkade aanbrengen als de kredietnemer een afspraak met de bank niet nakomt.
- f. met **debetrente** bedoelen we:
 - een variabele rente, zoals genoemd in de artikelen 12.9 en 15, inclusief eventuele markttoeslag, klantopslag en eventuele opslag, zoals genoemd in artikel 4.4 (de verdragingsrente);
 - een vaste rente, zoals genoemd in artikel 14, inclusief eventuele opslag, zoals genoemd in artikel 4.4 (de verdragingsrente); of
 - een vaste of variabele rente, zoals gedefinieerd in de kredietovereenkomst.

- g. met **Euribor** bedoelen we een benchmark voor het bepalen van de debetrente. Het is een rentepercentage voor interbancaire deposito's in euro's met verschillende looptijden. Euribor wordt elke werkdag vastgesteld door het European Money Market Institute (EMMI) op basis van de opgaven van een groep Europese banken. De Euribortarieven zijn te vinden op www.emmi-benchmarks.eu en worden daarnaast gepubliceerd in bijvoorbeeld Het Financieel Dagblad. Het Euribor-tarief wordt voor een gekozen looptijd vastgesteld en kan per periode sterk verschillen. Als het Euribor-tarief negatief is, dan gebruikt de bank 0% als basis. Dit geldt alleen voor de berekening van de debetrente.
- Als Euribor niet meer aan de geldende wetgeving voldoet, de systematiek van Euribor fundamenteel wijzigt of niet meer gepubliceerd wordt, dan kan uw referentierente niet langer worden gebaseerd op Euribor. Als door de wetgever, toezichthouder, Centrale Bank of Beheerder van Euribor in die gevallen geen alternatieve benchmark als opvolger van Euribor wordt aangewezen, dan zal de bank een alternatieve benchmark aanwijzen. Uw op dat moment geldende referentierente zal op deze nieuwe alternatieve benchmark gebaseerd worden. Bij de overgang op deze nieuwe alternatieve benchmark is de bank bevoegd om tussentijds, dus binnen de lopende tariefafspraken, de klantopslag te verhogen of te verlagen. De bank zal u hierover tijdig informeren.
- h. met ING Basisrente bedoelen we een basis voor het bepalen van de debetrente. Deze basis wordt periodiek door de bank vastgesteld aan de hand van onder meer actuele ontwikkelingen op de geldmarkt. Wijzigingen van de ING Basisrente worden gepubliceerd op de website (www.ing.nl) van de bank.
- i. met **kosten** bedoelen we:
- de kosten, zoals genoemd in artikel 4.4;
 - de kosten, zoals genoemd in artikel 10;
 - de kosten, zoals genoemd in de artikelen 13.2 en 13.3;
 - de kosten, zoals genoemd in de artikelen 14.4 en 15.4; en
 - eventuele andere kosten, zoals genoemd in de kredietovereenkomst.
- j. met **kredietfaciliteit** of **krediet** en **kredieten** bedoelen we de mogelijkheid die de bank aan de kredietnemer geeft om bepaalde geldsommen te lenen of voor bepaalde geldsommen diensten van de bank af te nemen. De bank geeft die mogelijkheid aan de kredietnemer in een bepaalde kredietvorm en tot een bepaald maximum bedrag. In de kredietovereenkomst staat welke kredietvormen en welke maximumbedragen voor de kredietnemer gelden. Voorbeelden van kredietvormen staan in de definitie van kredietvorm.
- k. met **kredietlimiet** bedoelen we het maximumbedrag dat de kredietnemer
- debet kan staan in de vorm van een rekening-courant krediet;
 - aan diensten van de bank kan afnemen onder een obligokrediet; en/of
 - debet kan staan in een andere vorm van krediet.
- l. met **kredietnemer** bedoelen we de partij of de partijen die volgens de kredietovereenkomst (een deel van) de kredietfaciliteit mag of mogen gebruiken. We gebruiken kredietnemer voor één partij maar ook voor meerdere partijen of voor één van die partijen. Dit zijn:
- natuurlijke personen;
 - rechtspersonen; of
 - samenwerkingsverbanden tussen natuurlijke personen, rechtspersonen of een combinatie van beide.
- Een voorbeeld van een natuurlijk persoon is een eenmanszaak. Voorbeelden van rechtspersonen zijn: de N.V., de B.V., de stichting, de coöperatie of de vereniging. Voorbeelden van samenwerkingsverbanden zijn de vennootschap onder firma, de commanditaire vennootschap en de maatschap.
- m. met **kredietovereenkomst** bedoelen we:
- een tijdig en een door een bevoegde persoon of personen geaccepteerde offerte;
 - een overeenkomst;
 - bevestigingen per brief, per e-mail of via een ING-kanaal voor internetbankieren, waarin de bank de wijzigingen op de bestaande afspraken over de kredietfaciliteit heeft vastgelegd;
 - een addendum op de bestaande afspraken over de kredietfaciliteit; en/of
 - overeenkomsten of akten waarmee zekerheden worden gevestigd.
- Als de bank naar algemene voorwaarden verwijst, dan zijn die algemene voorwaarden ook van toepassing en maken deze integraal onderdeel uit van de kredietovereenkomst. Dat is bijvoorbeeld het geval bij deze AKV en de Algemene Bankvoorwaarden.
- n. met **kredietvorm** en **kredietvormen** bedoelen we rekening-courant kredieten, leningen en obligokredieten. Voor de kredietvormen kunnen verschillende voorwaarden gelden.
- o. met **lening** bedoelen we een geldsom die de bank aan de kredietnemer verstrekt. Een lening kan verschillende namen hebben en ook verschillende eigenschappen. De belangrijkste eigenschap is dat de geldsom door de kredietnemer terugbetaald moet worden.
- p. met **LIBOR** bedoelen we een benchmark voor het bepalen van de rente. Het is een rentepercentage voor interbancaire deposito's in de Londense interbancaire markt in vreemde valuta's met verschillende looptijden. Het LIBOR-tarief wordt voor een gekozen looptijd vastgesteld en kan per periode sterk verschillen. Als het LIBOR tarief negatief is, dan gebruikt de bank 0% als basis. Dit geldt alleen voor de berekening van de debetrente.
- Als LIBOR niet meer aan de geldende wetgeving voldoet, de systematiek van LIBOR fundamenteel wijzigt of niet

meer gepubliceerd wordt, dan kan uw referentierente niet langer worden gebaseerd op LIBOR. Als er door de wetgever, toezichthouder, Centrale Bank of Beheerder van LIBOR in die gevallen geen alternatieve benchmark als opvolger van LIBOR wordt aangewezen, dan zal de bank een alternatieve benchmark aanwijzen. Uw op dat moment geldende referentierente zal op deze nieuwe alternatieve benchmark gebaseerd worden. Bij de overgang op deze nieuwe alternatieve benchmark is de bank bevoegd om tussentijds, dus binnen de lopende tariefafpraak, de klantopslag te verhogen of te verlagen. De bank zal u hierover tijdig informeren.

- q. met **obligokrediet** bedoelen we de mogelijkheid die de bank aan de kredietnemer geeft om tot een bepaald bedrag diensten van de bank af te nemen. De bank kan bijvoorbeeld:
- een bankgarantie afgeven met betrekking tot de verplichtingen van de kredietnemer aan een ander; of
 - tot een bepaald bedrag een documentair krediet openen. Dat betekent dat de bank zich verbindt een schuldeiser van de kredietnemer te betalen als deze de bank bepaalde documenten geeft. Die documenten moeten dan wel voldoen aan vooraf afgesproken voorwaarden en formaliteiten.
- r. met **offerte** bedoelen we de aanbieding van een kredietfaciliteit door de bank aan de kredietnemer.
- s. met **opnameperiode** bedoelen we de periode die is afgesproken in de kredietovereenkomst voor het opnemen van een lening. Binnen die periode moet de kredietnemer de lening opnemen.
- t. met **provisies** bedoelen we:
- de afsluitprovisie bij het afsluiten van een krediet;
 - de overschrijdingsprovisie, zoals genoemd in artikel 12.3;
 - de kredietprovisie en bereidstellingsprovisie, zoals genoemd in artikel 12.10;
 - de bereidstellingsprovisie en rentevastpremie, zoals genoemd in artikel 13.1; en
 - eventuele andere provisie en premies, zoals genoemd in de kredietovereenkomst.
- u. met **referentierente** bedoelen we Euribor, LIBOR of ING Basisrente.
- v. met **regresvordering** bedoelen we de vordering die een kredietnemer heeft op één van de andere kredietnemers als hij de schuld aan de bank heeft betaald. Als bijvoorbeeld kredietnemer A de hele schuld aan de bank betaald kan het zijn dat een gedeelte van die schuld voor rekening van kredietnemer B moet komen. Of dat het geval is wordt bepaald door de onderlinge verhouding tussen A en B. Als uit hun onderlinge verhouding volgt dat B moet bijdragen aan terugbetaling van de schuld aan de bank, dan moet kredietnemer B dat gedeelte van de schuld aan kredietnemer A terugbetalen. We zeggen dan dat kredietnemer A een regresvordering heeft op kredietnemer B. Als de bank gebruik maakt van de

mogelijkheid van omslag zoals bedoeld in artikel 6:13 van het Burgerlijk Wetboek ontstaat ook een regresvordering.

- w. met **rekening-courant krediet** bedoelen we het krediet dat gekoppeld wordt aan een betaalrekening van de kredietnemer en waarbij binnenkomende betalingen of stortingen met inachtneming van de bestedingsruimte weer opgenomen kunnen worden. Een rekening-courant krediet kan onder verschillende namen en in verschillende vormen door de bank worden aangeboden.
- x. met **reservering** bedoelen we een verruiming of beperking van de bestedingsruimte die het gevolg is van een betaling of betaalopdracht die nog niet definitief is verwerkt.
- y. met **schuld** bedoelen we alle bedragen die de kredietnemer volgens de kredietovereenkomst aan de bank moet betalen. Daaronder vallen: de verschuldigde hoofdsom, debetrente, provisie, en kosten. Daaronder vallen ook:
- bedragen die betaald moeten worden op grond van een andere overeenkomst met de bank; en
 - bedragen die betaald moeten worden op grond van een voorwaarde. Met voorwaarde bedoelen we hier een onzekere toekomstige gebeurtenis (voorbeeld: kosten bij vervroegde aflossing) of het verstrijken van een bepaalde termijn.
- z. met **zekerheden** bedoelen we persoonlijke en goederenrechtelijke zekerheidsrechten en verklaringen waaraan de bank zekerheid ontleent. Voorbeelden zijn pandrecht, hypotheekrecht, borgtocht, hoofdelijke aansprakelijkheid, garantie, terugkoopverklaring, nononttrekkingsverklaring, kapitaalinstandhoudingsverklaring, etc. Het kunnen ook zekerheden naar buitenlands recht zijn.

Artikel 2 Wat mag de kredietnemer van de bank verwachten?

2.1 De bank verleent de kredieten en de diensten die met de kredietnemer zijn afgesproken

De bank verleent de kredietfaciliteit die in de kredietovereenkomst staat en administreert de schuld en de vorderingen van de kredietnemer. De bank streeft ernaar haar producten en diensten zo transparant mogelijk uit te leggen zodat de kredietnemer weet wat hij kan verwachten.

2.2 De bank moet zorgvuldig met aan haar toevertrouwd geld omgaan

De bank moet zorgvuldig met aan haar toevertrouwd geld omgaan. De bank leent het geld dat zij aan de kredietnemer uitleent op haar beurt ook weer van anderen, zoals spaarders, beleggers en andere banken. De zorgvuldigheid betekent dat de bank haar risico's moet beperken. Daarom stelt de bank voorwaarden aan het verstrekken van de kredietfaciliteit. Er zijn voorwaarden waaraan de kredietnemer moet voldoen voordat de bank de diensten verleent. Dit zijn voorwaarden voor vrijgave van het krediet. Er zijn ook voorwaarden waaraan de

kredietnemer gedurende de gehele looptijd van het krediet moet voldoen. De voorwaarden staan in de kredietovereenkomst en ook in deze AKV en in de Algemene Bankvoorwaarden.

Artikel 3 Wat is van belang als de kredietnemer uit meerdere partijen bestaat?

3.1 Iedere kredietnemer is hoofdelijk aansprakelijk voor de schuld

De kredietnemer kan bestaan uit twee of meer natuurlijke personen, rechtspersonen, een samenwerkingsverband of een combinatie daarvan. In die gevallen is ieder van de natuurlijke personen en de rechtspersonen tegenover de bank hoofdelijk aansprakelijk voor de schuld van de kredietnemer. Hoofdelijke aansprakelijkheid betekent dat ieder van de kredietnemers aansprakelijk is voor de gehele schuld aan de bank en dat de bank kan kiezen van wie zij terugbetaling van de schuld eist.

De hoofdelijke aansprakelijkheid geldt voor:

- de bestaande schuld van de kredietnemer aan de bank; en
- de toekomstige schuld van de kredietnemer aan de bank.

3.2 Regresvorderingen van de kredietnemer zijn achtergesteld en niet verrekenbaar

Voor regresvorderingen geldt het volgende:

- alle regresvorderingen die een kredietnemer op een andere kredietnemer heeft zijn achtergesteld en niet verrekenbaar;
- alle regresvorderingen die een kredietnemer in de toekomst krijgt op een andere kredietnemer ontstaan achtergesteld en zijn niet verrekenbaar; en
- de achterstelling en het niet verrekenbaar zijn geldt ten opzichte van alle tegenwoordige en toekomstige vorderingen die de bank op welke grond ook op de kredietnemer heeft of in de toekomst kan krijgen.

Achtergesteld en niet verrekenbaar betekent dat regresvorderingen:

- niet betaald kunnen en mogen worden;
- niet opgeëist kunnen en mogen worden;
- niet in een juridische procedure opgeëist kunnen en mogen worden; en
- niet verrekend kunnen en mogen worden.

Niet kunnen betekent, dat een betaling, opeising of verrekening in strijd met deze afspraak niet werkt ten opzichte van de bank. Dat geldt totdat alle vorderingen die de bank op de kredietnemer heeft of in de toekomst krijgt, volledig en onvoorwaardelijk zijn betaald.

3.3 Subrogatie is uitgesloten

Ook geldt dat subrogatie niet zal plaatsvinden. Dat betekent dat een kredietnemer die een schuld aan de bank betaalt waarvoor ook een andere kredietnemer aansprakelijk is, niet in de rechten treedt die de bank heeft.

3.4 Sommige afspraken gelden niet automatisch voor alle kredietnemers

Als de bank met één van de kredietnemers:

- een afspraak maakt over het opheffen van zijn hoofdelijke aansprakelijkheid; en/of
 - een afspraak maakt over geheel of gedeeltelijke kwijtschelding van schulden (onder voorwaarden);
- dan geldt die afspraak niet automatisch ook voor de andere kredietnemers. Dat geldt ook als er een aanbod wordt gedaan door de bank aan één van de kredietnemers om het bovenstaande af te spreken.

Artikel 4 Hoe betaalt de kredietnemer aan de bank?

4.1 De kredietnemer betaalt op de bestemmingsrekening bij de bank

Om de bank te betalen heeft de kredietnemer een rekening bij de bank nodig. Deze rekening wordt door de kredietnemer of door de bank aangewezen als bestemmingsrekening. Betaling kan plaatsvinden doordat de kredietnemer een bedrag overboekt of doordat de bank een bedrag afboekt van de bestemmingsrekening. De bank kan altijd een andere rekening aanwijzen als bestemmingsrekening.

4.2 De kredietnemer moet op tijd en volledig betalen

Betaling vindt plaats op de tijdstippen dat de betaling verschuldigd is volgens de kredietovereenkomst. Het gaat dan om betaling van aflossingen, debetrente, provisies en kosten. Deze worden afgeschreven van de bestemmingsrekening. De kredietnemer moet zorgen voor voldoende bestedingsruimte. De kredietnemer betaalt altijd het volledige bedrag. De kredietnemer mag geen bedragen die hij van de bank tegoed heeft verrekenen of om welke reden dan ook minder betalen of later betalen. De bank kan de frequentie voor betaling van de debetrente, provisies en kosten wijzigen.

4.3 Wat gebeurt er met de schuld na een betaling?

De schuld van de kredietnemer kan bijvoorbeeld bestaan uit:

- één of meer kredieten en/of leningen, die hij nog niet heeft terugbetaald;
- debetstanden op betaalrekeningen; en/of
- nog te betalen debetrente, provisies en kosten.

Als de kredietnemer een betaling doet, verwerkt de bank de betaling op de volgende manier:

- in de eerste plaats brengt de bank de betaling in mindering op de schuld voor te betalen provisies en kosten;
- daarna brengt de bank de betaling in mindering op de schuld voor te betalen debetrente;
- daarna brengt de bank de betaling in mindering op de schuld voor nog te betalen aflossingen; en
- als er daarna nog geld over is, brengt de bank dat in mindering op alle andere bedragen die de kredietnemer aan de bank moet betalen.

4.4 Wat zijn de gevolgen voor de kredietnemer als hij niet op tijd betaalt?

De bank boekt de te betalen bedragen ten laste van de bestemmingsrekening. Dit doet de bank ook als er onvoldoende saldo is op de bestemmingsrekening. Er zijn dan drie mogelijkheden:

1. Er is geen kredietlimiet aan de bestemmingsrekening gekoppeld. Als door afboeking van de te betalen bedragen een ongeoorloofde debetstand op de bestemmingsrekening ontstaat, betaalt de kredietnemer debetrente en kunnen er kosten in rekening worden gebracht.
2. Er is wel een kredietlimiet aan de bestemmingsrekening gekoppeld. Als door afboeking van de te betalen bedragen de kredietlimiet op de bestemmingsrekening wordt overschreden, betaalt de kredietnemer debetrente en overschrijdingsprovisie en kunnen er kosten in rekening worden gebracht.
3. De bank kan er ook voor kiezen om alleen een hogere debetrente in rekening te brengen. Deze hogere rente heet vertragsrente. De vertragsrente wordt als volgt berekend:
 - (a) de debetrente genoemd in de kredietovereenkomst; plus
 - (b) een opslag van maximaal drie procent per jaar.De kredietnemer moet vertragsrente betalen over de periode vanaf het moment waarop de kredietnemer had moeten betalen tot en met de dag dat hij volledig heeft betaald.

Artikel 5 Wat moet de kredietnemer weten over zekerheden?

5.1 De kredietnemer of een ander verstrekt zekerheden aan de bank

De bank kan zekerheden vragen om betaling van de schuld van de kredietnemer zeker te stellen. Alle zekerheden die de kredietnemer of anderen geven zijn bankzekerheden. Bankzekerheden gelden als zekerheid voor alle schulden van de kredietnemer aan de bank. Bij bankzekerheden doet het er niet toe waardoor of op welk moment de schuld ontstaat. Bankzekerheden gelden ook voor schulden die de kredietnemer in de toekomst krijgt. Dat kan door uitbreiding, verhoging of verandering van de kredietfaciliteit of afname van andere kredietvormen of diensten van de bank.

5.2 Als de bank dat vraagt moet de kredietnemer direct zekerheden geven

De kredietnemer moet direct zekerheden geven als de bank daarom vraagt. De bank mag bepalen welke zekerheden zij van de kredietnemer vraagt. Deze zekerheden gelden dan als dekking voor de bestaande en toekomstige schulden van de kredietnemer. De bank kan ook zekerheden vragen als er al eerder zekerheden zijn gegeven. Met het geven van zekerheden wordt ook bedoeld het geven van medewerking door de

kredietnemer aan het opzetten van een overwaarde regeling of een zekerheden regeling tussen meerdere financiers.

De bank kan bijvoorbeeld in de volgende gevallen zekerheden vragen:

- bij een uitbreiding, verhoging of verandering in de kredietfaciliteit;
- als de kredietnemer zijn afspraken met de bank niet nakomt;
- als de kredietkwaliteit of de resultaten van de kredietnemer zijn verslechterd;
- als de bank de kredietkwaliteit of de resultaten van de kredietnemer niet kan beoordelen door het ontbreken van informatie; en
- bij waardevermindering van de bestaande zekerheden.

De bank kan ook in andere gevallen zekerheden vragen als zij dat nodig vindt.

5.3 De kredietnemer mag anderen geen zekerheden geven of activa overdragen

De kredietnemer mag het volgende niet:

- a. zekerheden geven aan anderen dan de bank;
- b. garanties of borgtochten geven aan anderen dan de bank;
- c. aansprakelijkheid aanvaarden voor anderen;
- d. huidige en toekomstige activa overdragen; en
- e. financiële verplichtingen aangaan bij professionele geldverstrekkers.

Dat geldt tijdens de hele periode dat de kredietnemer iets schuldig is of schuldig kan worden aan de bank. De kredietnemer mag tijdens die periode ook niet met een ander afspreken dat hij een van de hierboven opgesomde zaken zal doen. De afspraak met de bank om geen zekerheden te geven of activa over te dragen geldt voor alle activa van de kredietnemer en ook voor al zijn toekomstige activa.

Voor het verbod dat hierboven genoemd is, gelden drie uitzonderingen:

- de kredietnemer krijgt schriftelijk toestemming van de bank en houdt zich aan de voorwaarden voor die toestemming;
- het overdragen van de soort activa behoort tot de normale werkzaamheden van het bedrijf van de kredietnemer; of
- de schulden die zijn ontstaan uit de normale werkzaamheden van het bedrijf van de kredietnemer.

Artikel 6 De kredietnemer moet soms vooraf toestemming vragen voor veranderingen in zijn bedrijf

6.1 Voor belangrijke veranderingen in het bedrijf is toestemming nodig

De kredietnemer moet vooraf schriftelijke toestemming van de bank vragen en krijgen:

- als zijn partners of aandeelhouders veranderen, zijn vennoten veranderen of de leiding verandert;
- voor een verandering in het maatschapscontract of vennootschapscontract of in de statuten of reglementen;

- voordat een vennootschap, een bedrijf of een onderneming wordt overgenomen;
- voordat een belang wordt genomen in een vennootschap, een bedrijf of een onderneming, door middel van aandelen of op een andere manier;
- voor ontslag van aandeelhouders van een verplichting tot storting op niet-volgestorte aandelen;
- voor inkoop van eigen aandelen;
- voor terugbetaling op aandelen; en
- voor een uitkering ten laste van zijn reserves.

De kredietnemer moet die toestemming al vragen voordat hij een besluit neemt om een van de hierboven genoemde acties uit te voeren of uit te laten voeren. De bank bepaalt of zij toestemming geeft voor een verandering en wat de voorwaarden zijn die zij daaraan stelt. De kredietnemer moet aan die voorwaarden voldoen. Als de bank geen toestemming geeft mag de verandering niet plaatsvinden. Als de verandering zonder toestemming wordt gedaan kan de bank de kredietfaciliteit beëindigen.

6.2 Onderzoek naar het beleid en de gang van zaken van de kredietnemer

De kredietnemer geeft aan de bank de bevoegdheid om een verzoekschrift in te dienen om een onderzoek in te stellen naar het beleid en de gang van zaken van de kredietnemer. Het verzoekschrift is geregeld in artikel 2:345 van het Burgerlijk Wetboek. Het verzoekschrift wordt ingediend bij de Ondernemingskamer van het Gerechtshof Amsterdam. De bank krijgt de bevoegdheid op basis van artikel 2:346 lid 1 sub e van het Burgerlijk Wetboek. De bank mag de Ondernemingskamer van het Gerechtshof Amsterdam vragen voorlopige voorzieningen te treffen. De bank mag ook een ander verzoek doen als dat verzoek hoort tot de bevoegdheid van een verzoeker van een dergelijk onderzoek.

Artikel 7 Welke informatie geeft de kredietnemer en hoe gaat de bank om met informatie?

7.1 Welke informatie geeft de kredietnemer en hoe?

De kredietnemer geeft de bank:

- een exemplaar van zijn (geconsolideerde) balans en winst- en verliesrekening met toelichting. Dat doet hij binnen een halfjaar na afloop van ieder boekjaar, tenzij de kredietnemer een andere frequentie of een ander tijdstip met de bank heeft afgesproken;
- direct schriftelijke informatie als hij van plan is het financiële jaar of de grondslagen van de financiële verslagen te veranderen. De kredietnemer geeft ook schriftelijk de gevolgen daarvan aan. Het maakt niet uit wat de reden is voor de wijzigingen;
- direct schriftelijk informatie over belangrijke wijzigingen in zijn bedrijf of beroep;

- als hij een natuurlijk persoon is: direct de informatie over zijn financiële situatie, zoals genoemd in de kredietovereenkomst;
- altijd inzage in zijn administratie als de bank daarom vraagt; en
- binnen de door de bank gestelde termijn de overige informatie waar de bank om vraagt. Bijvoorbeeld een WOZ waarde, een taxatierapport, een overzicht van huurders en huuropbrengsten, een verklaring van de accountant bij de vastgestelde jaarrekening, kwartaal- en halfjaarcijfers en prognoses over balans, omzet, winst en liquiditeit.

De kredietnemer geeft de informatie in de vorm en op de manier waar de bank om vraagt. De bank kan bijvoorbeeld vragen om de jaarrekening of winst- en verliesrekening via Standard Business Reporting aan te leveren. De bank kan ook eisen stellen aan de vorm en inhoud van een taxatierapport.

7.2 Wat doet de bank met de verstrekte informatie?

De bank beoordeelt de informatie die zij van de kredietnemer krijgt. Als er veranderingen in de kredietfaciliteit of de kredietovereenkomst nodig zijn neemt zij contact op met de kredietnemer.

De bank beoordeelt in het bijzonder wat de gevolgen zijn van:

- wijzigingen in de kredietkwaliteit of de resultaten van de kredietnemer; en/of
- wijzigingen in de zekerheden of waardering daarvan.

Als het volgens de bank door die wijzigingen nodig is, kan zij ook veranderingen aanbrengen in de kredietovereenkomst en de (financiële) ratio's. De kredietnemer moet zich dan aan de gewijzigde voorwaarden en ratio's houden.

7.3 De kredietnemer garandeert de kwaliteit van de informatie

De kredietnemer garandeert dat de informatie die hij aan de bank geeft klopt en van goede kwaliteit is. Dat betekent bijvoorbeeld dat de informatie:

- in zijn (geconsolideerde) balans en winst- en verliesrekening en de toelichting is opgesteld met inachtneming van de in Nederland geldende wet- en regelgeving en algemeen aanvaarde grondslagen van financiële verslaggeving; en
- een getrouw beeld geeft van de financiële situatie van de kredietnemer en van de ondernemingen die in de (geconsolideerde) balans en winst- en verliesrekening zijn opgenomen.

Als de informatie die is opgenomen in de (geconsolideerde) balans en winst- en verliesrekening is opgesteld met inachtneming van andere dan in Nederland geldende regels, dan moet de bank daarmee vooraf akkoord gaan.

7.4 De bank mag anderen die betrokken zijn bij de kredietfaciliteit informeren

De bank mag informatie over de financiële positie en andere bedrijfsgegevens van de kredietnemer aan anderen geven die:

- zich borg hebben gesteld;

- zekerheden hebben verstrekt; en/of
- verklaringen hebben afgegeven in verband met de kredietnemer of de kredietfaciliteit.

De bank mag zelf bepalen welke informatie zij aan die anderen geeft maar beperkt zich tot de informatie die anderen nodig hebben om hun risico's te beoordelen.

7.5 De bank mag informatie over de kredietnemer aan anderen vragen

Om de financiële positie van de kredietnemer te beoordelen mag de bank om informatie vragen bij anderen. Dat mag ook bij bureaus die de kredietkwaliteit beoordelen.

7.6 Registratie bij Stichting Bureau Krediet Registratie

Als de kredietnemer een natuurlijk persoon is, kan informatie over de kredietnemer en de kredietfaciliteit geregistreerd worden. Hetzelfde geldt voor samenwerkingsverbanden van natuurlijke personen. Registratie gebeurt door de bank bij Stichting Bureau Krediet Registratie (BKR) in Tiel, nadat de kredietovereenkomst is gesloten. Een voorbeeld van informatie die bij het BKR geregistreerd wordt is afwijkend betalingsgedrag van de kredietnemer, zoals te late of onvoldoende betalingen, langdurige achterstanden en/of andere onregelmatigheden. De eventuele gevolgen van een registratie kunnen worden nagelezen op de website van het BKR.

7.7 Persoonsgegevens

De bank mag persoonsgegevens van de kredietnemer en van diens vertegenwoordigers, alsmede gegevens met betrekking tot door de kredietnemer afgenomen producten en diensten, verwerken met inachtneming van de geldende wet- en regelgeving en de bank bindende gedragscodes. Informatie over de verwerking van persoonsgegevens door ING staat in het privacy statement van ING dat te vinden is op de website (www.ing.nl) van de bank. De kredietnemer zal zijn vertegenwoordigers en alle andere natuurlijke personen die namens de kredietnemer met de bank contact hebben, wijzen op dit privacy statement.

Artikel 8 Veranderingen in de kredietfaciliteit

8.1 Veranderingen in de voorwaarden van de kredietfaciliteit

De bank kan veranderingen in de voorwaarden van de kredietfaciliteit voorstellen. Hierbij kan worden gedacht aan:

- een verlaging van de limiet op een rekening-courant krediet;
- een (extra) aflossing op de lening; en/of
- aanvullende zekerheden.

De bank kan een verandering in de voorwaarden van de kredietfaciliteit voorstellen als:

- zij beperkt wordt in haar mogelijkheden om volledig betaald te worden;

- zij beperkt wordt in haar mogelijkheden om de zekerheden te gelde te maken; en/of

- de waarde van de zekerheden vermindert.

Dat kan zich onder andere voordoen door:

- nieuwe wet- of regelgeving van de overheid, waaronder toezichthouders;
- wijziging van bestaande wet- of regelgeving;
- wijziging in de uitleg van wet- of regelgeving; en/of
- maatregelen van anderen dan de overheid.

De bank kan in het voorstel een periode bepalen waarbinnen de bank en de kredietnemer een schriftelijk akkoord moeten bereiken. Als de periode voorbij gaat zonder dat het akkoord is bereikt, dan kan de bank de kredietfaciliteit beëindigen op grond van artikel 9.

8.2 Veranderingen in de debetrente, provisies en kosten

Tijdens de looptijd van het krediet kan de bank onder bepaalde omstandigheden de debetrente, provisies en kosten wijzigen. De omstandigheden waaronder de bank de debetrente, provisies en kosten kan wijzigen verschillen per kredietvorm. Dit staat beschreven in de artikelen 12, 14 en 15. Als de bank hiervan wil afwijken wordt dat in de kredietovereenkomst vastgelegd.

8.3 De bank kan de AKV aanpassen

De bank mag de AKV altijd aanpassen. Aanpassingen van de AKV zijn voor de kredietnemer bindend 30 dagen nadat de kredietnemer op de hoogte is gebracht. Dat kan bijvoorbeeld elektronisch door e-mail, of via een ING-kanaal voor internetbankieren. Het kan ook door vermelding op het rekening-afschrift of een brief. De kredietnemer is ook op de hoogte gebracht als de bank de aanpassing openbaar maakt, bijvoorbeeld door vermelding op een internetpagina van de bank of een mededeling in een landelijk dagblad.

Artikel 9 Wanneer eindigt de kredietfaciliteit?

9.1 De kredietfaciliteit eindigt automatisch in een aantal gevallen

De kredietfaciliteit eindigt automatisch in één van de volgende situaties:

- a. de kredietnemer lost niet op tijd af of hij betaalt te weinig. De kredietnemer betaalt bijvoorbeeld een aflossing niet op tijd of hij betaalt te weinig aflossing, debetrente of provisie.
- b. de kredietnemer houdt zich niet op tijd of niet volledig aan een andere verplichting uit de kredietovereenkomst of uit een andere overeenkomst die hij met de bank gesloten heeft.

Voorbeelden zijn:

- de kredietnemer geeft niet op tijd de informatie die de bank nodig heeft;

- de door de kredietnemer gegeven informatie blijkt onjuist te zijn;
 - de kredietnemer geeft een afgesproken of gevraagde zekerheid niet;
 - de kredietnemer gebruikt het krediet helemaal of gedeeltelijk voor een ander doel dan afgesproken in de kredietovereenkomst;
 - er is een niet toegestane debetstand op de betaalrekening of de debetstand is hoger dan de kredietlimiet;
 - de kredietnemer handelt zonder toestemming van de bank in gevallen waarin hij wel toestemming van de bank moet hebben; en/of
 - een wijziging waarmee de bank niet instemt vindt toch plaats.
- c. de kredietnemer gebruikt het krediet voor het halen van rentevoordelen of het doen van rentearbitrage door transacties die niet normaal zijn voor zijn bedrijf.
- d. de kredietnemer houdt zich niet tijdig of niet volledig aan een verplichting uit een financieringsovereenkomst of garantieovereenkomst die hij met een ander heeft gesloten.
- e. de kredietnemer stopt met het betalen van zijn schulden of onderneemt stappen om zijn schulden te saneren door:
- met één of meer schuldeisers te onderhandelen om zijn schulden te verminderen;
 - een onderhands of gerechtelijk akkoord aan te bieden; of
 - tot een schuldsaneringsregeling toe te treden.
- f. de kredietnemer heeft ernstige financiële problemen. Ernstige financiële problemen bestaan als:
- de kredietnemer aangifte doet tot faillietverklaring;
 - het faillissement van de kredietnemer wordt aangevraagd;
 - de kredietnemer surseance van betaling aanvraagt;
 - de kredietnemer om toepassing van de wettelijke schuldsaneringsregeling vraagt; of
 - een soortgelijke situatie als hierboven omschreven met vergelijkbare gevolgen zich voordoet in een ander land.
- g. de kredietnemer kan niet meer vrij over al zijn goederen beschikken doordat:
- er conservatoir of executoriaal beslag wordt gelegd op alle of een belangrijk gedeelte van de goederen van de kredietnemer;
 - alle of een belangrijk gedeelte van zijn goederen worden overgedragen, in zekerheid gegeven, onteigend, niet meer bestaan of beschadigd zijn; of
 - hij het vrije beheer verliest over zijn vermogen of een gedeelte daarvan.
- Voorbeelden van verlies zijn:
- de kredietnemer verliest de bevoegdheid om over zijn activa te beschikken;
 - de kredietnemer wordt geheel of gedeeltelijk handelingsonbevoegd; en/of
 - de kredietnemer wordt geheel of gedeeltelijk handelingsonbekwaam.
- h. er is sprake van een belangrijke verandering of beperking in het bedrijf of het beroep van de kredietnemer. Een belangrijke verandering of beperking bestaat als de kredietnemer:
- geheel of gedeeltelijk met zijn bedrijf of beroep stopt;
 - zijn bedrijf of beroep voor een groot gedeelte verandert;
 - alle of een belangrijk deel van zijn activa verhuurt;
 - fuseert of besluit te fuseren;
 - splitst of besluit te splitsen;
 - geheel of gedeeltelijk wordt overgenomen;
 - wordt geschorst in de uitoefening van zijn beroep, ambt of functie;
 - uit zijn beroep, ambt of functie wordt gezet of ontslagen;
 - een vergunning of inschrijving die hij nodig heeft voor zijn beroep of bedrijf niet meer kan gebruiken;
 - zich in het buitenland vestigt;
 - ontbonden wordt of een besluit tot ontbinding genomen wordt; of
 - een samenwerkingsverband heeft dat ontbonden wordt of een besluit tot ontbinding genomen wordt.
- i. de kredietnemer handelt in strijd met een wettelijk voorschrift of de kredietnemer wordt strafrechtelijk vervolgd.
- j. de kredietnemer is een natuurlijk persoon en het volgende gebeurt:
- het huwelijksgoederenregime van de kredietnemer wordt ontbonden;
 - enige gemeenschap van goederen waarin de kredietnemer is gehuwd wordt ontbonden; of
 - de kredietnemer overlijdt.
- k. een verklaring of opgave van of namens de kredietnemer is geheel of gedeeltelijk niet waar, onvolledig of geeft een verkeerde voorstelling van zaken.
- l. een zekerheid die aan de bank is gegeven, is niet effectief. Een zekerheid is niet effectief als:
- een gegeven zekerheid nietig, vernietigbaar of niet van de gevraagde rang is;
 - een toegezegde zekerheid niet tijdig wordt gegeven of vervalst;
 - de juridische of economische gerechtigdheid tot een onderpand verandert;
 - enig goederenrechtelijk recht betreffende een onderpand ontstaat of teniet gaat; en/of
 - alle of een gedeelte van de goederen die als zekerheid zijn gegeven verloren gaan, vernietigd worden of beschadigd worden.
- m. een gebeurtenis omschreven in 9.1 b. tot en met 9.1 l doet zich voor bij een ander die ook aansprakelijk is voor, of zekerheid verstrekt in verband met de kredietfaciliteit. Het gaat om een natuurlijk persoon of rechtspersoon of samenwerkingsverband die:
- borg staat;
 - een garantie heeft gegeven;

- hoofdelijk medeschuldenaar is;
- andere verplichtingen op zich heeft genomen; of
- in een andere vorm zekerheid heeft gegeven.

Voorbeelden daarvan zijn:

- de borg gaat failliet of zegt de borgtocht op; of
 - een ander die zekerheid heeft toegezegd geeft deze zekerheid niet.
- n. een gebeurtenis omschreven in 9.1 b. tot en met 9.1 l doet zich voor bij een of meer van de vennootschappen die in de geconsolideerde balans van de kredietnemer zijn opgenomen. Voorbeelden daarvan zijn:
- een dochtervennootschap geeft een toegezegde zekerheid niet of gaat failliet; of
 - de meerderheidsaandeelhouder gaat failliet.
- o. er is voldoende reden om aan te nemen dat de kredietnemer zijn schuld aan de bank niet of niet op tijd kan betalen.
- p. de kredietnemer en de bank hebben geen schriftelijk akkoord bereikt over de aanpassing van de kredietovereenkomst zoals is afgesproken in artikel 8.1. binnen de redelijke termijn die de bank hiervoor gesteld heeft.
- q. de gehele bankrelatie wordt beëindigd op één of meer gronden die een integrale bedrijfsvoering van de bank raken, zoals witwassen van geld, financiering van terrorisme en/of fraude.

9.2 De kredietnemer moet de bank waarschuwen

De kredietnemer waarschuwt de bank direct bij één of meervan de situaties die in artikel 9.1 zijn genoemd. Ook als het waarschijnlijk is dat één of meer van de situaties zal plaatsvinden waarschuwt de kredietnemer de bank.

9.3 Wat is het gevolg van het automatisch eindigen van de kredietfaciliteit?

De schuld die volgens de kredietovereenkomst moet worden betaald is direct en ineens in het geheel opeisbaar als de kredietfaciliteit eindigt op grond van artikel 9.1. Er is geen ingebrekestelling nodig en de kredietnemer is direct en automatisch in verzuim. De kredietnemer moet de schuld dan direct betalen, ook als er een ander moment voor de betaling was afgesproken. Leningen moeten bijvoorbeeld direct worden terugbetaald ook als een andere looptijd was afgesproken. De kredietnemer moet de kosten voor de vervroegde terugbetaling dan direct betalen. Deze kosten zijn afhankelijk van de kredietvorm. In de artikelen 14.4 en 15.4 staan de regels die dan van toepassing zijn.

Artikel 10 Welke andere kosten betaalt de kredietnemer?

In aanvulling op de kosten, zoals genoemd in de artikelen 4.4, 13.2, 13.3, 14.4 en 15.4, en de eventuele kosten genoemd in de kredietovereenkomst, betaalt de kredietnemer de navolgende kosten.

10.1 De kredietnemer moet alle kosten betalen die de bank maakt in verband met de kredietovereenkomst

De kredietnemer moet alle kosten betalen die de bank maakt voor het handhaven en het uitoefenen van haar rechten in verband met de kredietovereenkomst. Daaronder vallen de kosten voor de invordering van de schuld en de uitwinning van zekerheden. Ook de kosten voor de herstructurering van de schuld en de kredietfaciliteit vallen daaronder.

Het gaat bijvoorbeeld om:

- alle gerechtelijke en buitengerechtelijke kosten;
- de kosten van deskundigen, zoals advocaten, accountants en adviseurs; en
- de kosten van (periodieke) taxaties en taxateurs.

Als de bank kosten betaalt die volgens dit artikel voor rekening van de kredietnemer komen, mag de bank deze kosten doorbelasten aan de kredietnemer.

10.2 De kredietnemer moet alle kosten betalen om de zekerheidspositie van de bank te beschermen

De kredietnemer moet alle kosten betalen die de bank heeft betaald om haar zekerheidspositie te beschermen. Dit geldt ook als een andere partij dan de kredietnemer een hypotheekrecht of andere zekerheid heeft gegeven voor de schuld van de kredietnemer.

Het kan dan bijvoorbeeld gaan om kosten:

- voor onderhoud van het onderpand;
- voor de betaling van verzekeringspremies voor het onderpand;
- voor havengelden of liggelden als het onderpand een schip is;
- voor belastingen en exploitatiekosten;
- voor andere bijdragen, schulden of lasten die verband houden met het onderpand;
- voor bodemonderzoek, bodemsanering of het isoleren van een vervuild onderpand;
- voor het stellen van garanties voor bodemvervuiling;
- het maken van verrekenbedingen ten behoeve van de koper wegens vermeende vervuiling van het onderpand;
- voor de zekerheidsakte;
- voor de totstandkoming, de instandhouding, vernieuwing en vrijgave van de zekerheid;
- voor taxatie en hertaxatie;
- voor meting, her-meting, branding of andere wijze van een aanduiding van teboekstelling; en/of
- voor beheer en ontruiming van het onderpand.

10.3 De kredietnemer moet alle kosten betalen voor wijzigingen in de kredietfaciliteit of de zekerheden

De kredietnemer moet alle kosten betalen voor het verwerken van wijzigingen in de kredietfaciliteit of de zekerheden. De bank informeert de kredietnemer over de hoogte van de kosten.

Artikel 11 Kan de kredietnemer of de bank zijn rechten en verplichtingen aan een ander overdragen?

11.1 De vorderingen van de kredietnemer op de bank zijn zonder toestemming van de bank onoverdraagbaar en onverpandbaar

Zonder schriftelijke toestemming van de bank zijn vorderingen op de bank niet overdraagbaar anders dan aan de bank en/of haar groepsvennootschappen. Deze bepaling is een onoverdraagbaarheidsbeding zoals bedoeld in artikel 3:83 lid 2 van het Burgerlijk Wetboek. Zonder schriftelijke toestemming van de bank zijn vorderingen op de bank niet verpandbaar anders dan aan de bank en/of haar groepsvennootschappen. Deze bepaling is ook een onverpandbaarheidsbeding. Het gaat om de vorderingen die de kredietnemer op de bank heeft:

- in verband met de kredietovereenkomst;
- in verband met alle akten, overeenkomsten en verklaringen die verband houden met de kredietovereenkomst; en
- uit hoofde van creditstanden die hij in de toekomst krijgt.

11.2 De bank kan de kredietovereenkomst met de kredietnemer overdragen

De bank kan haar rechten en verplichtingen uit de kredietovereenkomst overdragen aan een ander. Dit wordt contractsoverneming genoemd. De kredietnemer verleent bij voorbaat zijn medewerking aan de contractsoverneming. De contractsoverneming komt tot stand op het moment dat de kredietnemer schriftelijk van de contractsoverneming op de hoogte is gesteld. Als in de kennisgeving een latere ingangsdatum staat dan geldt die latere datum als moment waarop de contractsoverneming tot stand komt.

Deel II Bepalingen voor afzonderlijke kredietvormen en diensten

Artikel 12 Rekening-courant krediet

Er zijn verschillende soorten rekening-courant krediet. Er zijn twee hoofdvormen:

- “toegezegd” rekening-courant krediet (bijvoorbeeld ING Rekening Courant Krediet); en
- “vrijblijvend” rekening-courant krediet (bijvoorbeeld Ongecommitteerd Rekening Courant Krediet).

Toegezegd rekening-courant krediet heeft een bepaalde looptijd en kan gedurende die looptijd niet door de bank worden beëindigd, tenzij beëindiging plaatsvindt op grond van artikel 9 van de AKV of op grond van de Algemene Bankvoorwaarden. Bijvoorbeeld als de kredietnemer de debetrente niet betaalt, dan kan de bank het rekening-courant krediet beëindigen. Vrijblijvend rekening-courant krediet kan op elk moment eindigen. Bijvoorbeeld door een mededeling van de kredietnemer of de bank. Artikel 12 geldt voor alle soorten rekening-courant krediet, ongeacht de naam die de bank gebruikt in de kredietovereenkomst.

12.1 Hoe kan de kredietnemer over het krediet beschikken?

De bank koppelt een kredietlimiet aan een betaalrekening op naam van de kredietnemer. De kredietnemer kan over het krediet beschikken door opname of overboeking van zijn betaalrekening.

Of de kredietnemer geld kan opnemen of overboeken wordt bepaald door de bestedingsruimte op de betaalrekening. Hoe de bestedingsruimte wordt berekend staat in de definitie van bestedingsruimte.

12.2 De kredietnemer moet zijn betalingsverkeer via de bank laten lopen

De kredietnemer zorgt ervoor dat zijn betalingsverkeer zoveel mogelijk via de bank loopt.

12.3 Wat gebeurt er als de kredietnemer over de kredietlimiet heen gaat?

De kredietnemer mag zonder toestemming van de bank niet meer debet staan dan de kredietlimiet. Als de kredietnemer toch meer debet staat dan de kredietlimiet, dan moet de kredietnemer naast de debetrente ook overschrijdingsprovisie betalen. De overschrijdingsprovisie staat in de kredietovereenkomst. Overschrijdingsprovisie wordt berekend over het bedrag dat de kredietnemer te veel debet staat.

12.4 Hoe eindigt het toegezegde rekening-courant krediet?

Het toegezegde rekening-courant krediet kan altijd door de kredietnemer worden beëindigd. De bank kan dit ook aan het einde van de looptijd die in de kredietovereenkomst staat. Tijdens de looptijd kan het krediet ook automatisch eindigen op grond van artikel 9 van de AKV of op grond van de Algemene Bankvoorwaarden.

12.5 Wat gebeurt er bij verlaging van de kredietlimiet van het toegezegde rekening-courant krediet?

De kredietlimiet van het toegezegde rekening-courant krediet kan op twee manieren worden verlaagd. De verlaging kan in de kredietovereenkomst zijn afgesproken. Daarnaast kan de verlaging door de bank bij het einde van de looptijd worden doorgevoerd. In beide gevallen geldt artikel 12.8 maar dan alleen voor de bedragen die de kredietnemer moet betalen door de verlaging van de kredietlimiet.

12.6 Wanneer eindigt het vrijblijvende rekening-courant krediet?

Het vrijblijvende rekening-courant krediet kan op elk moment worden beëindigd. Dat kan door de kredietnemer en ook door de bank. De bank kan de kredietlimiet op elk moment verlagen. Ook kan de bank een opname of afschrijving van de rekening zonder meer weigeren.

12.7 Wat gebeurt er bij verlaging van de kredietlimiet van het vrijblijvende rekening-courant krediet?

Als de kredietlimiet wordt verlaagd dan geldt artikel 12.8 maar dan alleen voor de bedragen die de kredietnemer moet betalen door de verlaging van de kredietlimiet.

12.8 Wat zijn de gevolgen van de beëindiging van het rekening-courant krediet?

Door de beëindiging wordt de gehele schuld die de kredietnemer op grond van het rekening-courant krediet aan de bank moet betalen direct en ineens opeisbaar. Er is geen ingebrekestelling nodig en de kredietnemer is direct en automatisch in verzuim. De kredietnemer moet de gehele schuld dan direct betalen ook als er een ander moment voor betaling was afgesproken. Na de beëindiging worden betalingsopdrachten van de kredietnemer alleen uitgevoerd als er nog voldoende bestedingsruimte is.

12.9 Welke debetrente betaalt de kredietnemer?

De debetrente op een rekening-courant krediet is variabel en gelijk aan de som van een referentierente, een eventuele markttoeslag en een klantopslag.

Als de kosten van het aantrekken van middelen om het krediet te verstrekken voor de bank hoger zijn dan de referentierente kan de bank een markttoeslag in rekening brengen. De markttoeslag kan door de bank maandelijks worden aangepast en staat vermeld op de website (www.ing.nl) van de bank.

12.9.1 Toegezegd rekening-courant krediet

Bij een toegezegd rekening-courant krediet kunnen de klantopslag, provisies en kosten gedurende de looptijd niet worden gewijzigd, tenzij:

- a. in de kredietovereenkomst anders is bepaald, bijvoorbeeld in het geval als de klantopslag, provisies en kosten afhankelijk zijn van financiële ratio's en/of andere gebeurtenissen; en/of

- b. de kredietnemer niet aan zijn verplichtingen uit de kredietovereenkomst voldoet, bijvoorbeeld in het geval dat:
- de kredietnemer niet of niet tijdig aan zijn betalingsverplichtingen voldoet;
 - de kredietnemer niet of niet tijdig een jaarrekening of taxatierapport aanlevert, waardoor de bank de kredietkwaliteit of resultaten van de kredietnemer niet kan beoordelen.
- In dat geval kan de bank hogere klantopslag, provisies en/of kosten in rekening brengen.

12.9.2 Vrijblijvend rekening-courant krediet

Bij een vrijblijvend rekening-courant krediet kunnen de klantopslag, provisies en kosten doorlopend door de bank worden gewijzigd. Als er bij een vrijblijvend rekening-courant krediet geen markttoeslag in rekening wordt gebracht kan de klantopslag mede omvatten een opslag voor de hogere fundingkosten van de bank in vergelijking met de referentierente.

Wijzigingen van de klantopslag, provisies en kosten kunnen het gevolg zijn van:

- a. generieke omstandigheden:
- ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkten;
 - wijzigingen in de fundingkosten van de bank (inclusief liquiditeitskosten en kosten voor verstrekte opties aan de kredietnemer);
 - wijzigingen in het financieringsbeleid van de bank ten aanzien van sectoren, kredietvormen en zekerheden;
 - wijzigingen in de risicokosten, de operationele kosten en het rendement op het eigen vermogen dat de bank als buffer moet aanhouden voor het krediet; en/of
 - wijzigingen in wet- en regelgeving of rechtspraak.
- b. individuele omstandigheden van de kredietnemer:
- de kredietnemer voldoet niet aan zijn verplichtingen uit de kredietovereenkomst;
 - wijzigingen in de kredietkwaliteit of de resultaten van de kredietnemer;
 - de bank kan de kredietkwaliteit of de resultaten van de kredietnemer niet beoordelen door het ontbreken van informatie;
 - wijzigingen in de verstrekte zekerheden of de waardering daarvan; en/of
 - wijzigingen in individuele risico-opslagen.

De bank kan ook vanwege andere omstandigheden de klantopslag, provisies en kosten wijzigen als zij dat nodig vindt.

12.10 Welke provisies betaalt de kredietnemer?

In aanvulling op de afsluitprovisie bij het afsluiten van een rekening-courant krediet en een eventuele overschrijdingsprovisie, zoals genoemd in artikel 12.3 betaalt de kredietnemer:

- een bereidstellingsprovisie over het onbenutte deel van de kredietlimiet van een toegezegd rekening-courant krediet; of
- een kredietprovisie over de kredietlimiet van een vrijblijvend rekening-courant krediet.

De hoogte van de bereidstellingsprovisie en kredietprovisie staat in de kredietovereenkomst.

12.11 Welke kosten betaalt de kredietnemer?

Bij een rekening-courant krediet betaalt de kredietnemer de volgende kosten:

- de kosten, zoals genoemd in artikel 4.4;
- de kosten, zoals genoemd in artikel 10; en
- eventuele andere kosten, zoals genoemd in de kredietovereenkomst.

12.12 Wat betaalt de kredietnemer na beëindiging van het rekening-courant krediet?

De kredietnemer betaalt alle verschuldigde debetrente, provisies en kosten over de periode tot aan volledige betaling.

Artikel 13 Leningen algemeen

Er zijn verschillende soorten leningen. Er zijn bijvoorbeeld leningen met een vast rentepercentage en er zijn leningen met een variabel rentepercentage. Artikel 13 geldt voor alle soorten leningen, ongeacht de naam die de bank gebruikt.

13.1 Hoe wordt een lening opgenomen?

Een lening wordt opgenomen doordat de bank het bedrag van de lening boekt op de bestemmingsrekening. De kredietnemer neemt een lening in één bedrag op binnen de afgesproken opnameperiode. De kredietnemer kan een lening alleen in gedeelten binnen de opnameperiode opnemen als dat is afgesproken in de kredietovereenkomst. De bank kan hiervoor een bereidstellingsprovisie in rekening brengen. Bij leningen met een vast rentepercentage wordt dit ook wel de rentevastpremie genoemd. De hoogte van de bereidstellingsprovisie en rentevastpremie staat in de kredietovereenkomst.

De kredietnemer geeft aan de bank door:

- op welke datum binnen de opnameperiode hij de gehele lening opneemt; of
- op welke datum binnen de opnameperiode en voor welk bedrag hij een deel van de lening opneemt.

Op die datum zal de bank het doorgegeven bedrag boeken op de bestemmingsrekening. Het rekeningafschrift met deze boeking geldt als bevestiging dat de lening geheel of gedeeltelijk is opgenomen. Het rekeningafschrift kan ook een elektronische weergave van de boeking zijn.

13.2 Wat is het gevolg als de lening niet is opgenomen binnen de opnameperiode?

De bank kan na het verlopen van de opnameperiode kiezen wat zij doet.

De bank kan:

- de lening of het niet opgenomen bedrag van de lening boeken op de bestemmingsrekening. Daarvoor heeft de bank geen opdracht van de kredietnemer nodig;
- het niet opgenomen bedrag ter beschikking houden van de kredietnemer; of
- weigeren de lening of het nog niet opgenomen deel van de lening te verstrekken.

De kredietnemer betaalt kosten aan de bank als hij de lening of een gedeelte van de lening niet meer wil opnemen. Dat is ook het geval als de bank de lening of het nog niet opgenomen deel weigert. De hoogte van de kosten hangt af van de soort lening. Voor leningen met een vast rentepercentage berekent de bank de kosten op dezelfde manier als in artikel 14.4. Voor leningen met een variabel rentepercentage berekent de bank de kosten op dezelfde manier als in artikel 15.4.

13.3 Wat als er geen opnameperiode is afgesproken?

Als er geen opnameperiode is afgesproken en de kredietnemer de lening niet of niet geheel opneemt, dan kan de bank de gehele lening of het niet opgenomen deel hiervan altijd weigeren. De kredietnemer betaalt dan kosten over de lening of het niet opgenomen deel hiervan. De hoogte van de kosten hangt af van de soort lening. Voor leningen met een vast rentepercentage berekent de bank de kosten op dezelfde manier als in artikel 14.4. Voor leningen met een variabel rentepercentage berekent de bank de kosten op dezelfde manier als in artikel 15.4.

Artikel 14 Leningen met een vast rentepercentage

Er zijn verschillende leningen met een vast rentepercentage. Voorbeelden zijn: de Investeringslening en de Rentevastlening. Artikel 14 geldt voor alle leningen met een vast rentepercentage, ongeacht de naam die de bank gebruikt in de kredietovereenkomst.

Bij leningen met een vast rentepercentage kunnen de debetrente, provisies en kosten gedurende de rentevastperiode niet worden gewijzigd, tenzij:

- a. in de kredietovereenkomst anders is bepaald, bijvoorbeeld in het geval als de debetrente, provisies en kosten afhankelijk zijn van financiële ratio's en/of andere gebeurtenissen; en/of
- b. de kredietnemer niet aan zijn verplichtingen uit de kredietovereenkomst voldoet, bijvoorbeeld in het geval dat:
 - de kredietnemer niet of niet tijdig aan zijn betalingsverplichtingen voldoet; en/of
 - de kredietnemer niet of niet tijdig een jaarrekening of taxatierapport aanlevert, waardoor de bank de kredietkwaliteit of resultaten van de kredietnemer niet kan beoordelen.

In dat geval kan de bank hogere debetrente, provisies en/of kosten in rekening brengen.

14.1 Wat gebeurt er als de rentevastperiode afloopt?

Als een rentevastperiode afloopt voor het einde van de looptijd van een lening, dan ontvangt de kredietnemer uiterlijk 2 maanden voor het einde van de rentevastperiode van de bank een bericht dat de rentevastperiode afloopt. Uiterlijk vier weken voor het einde van een rentevastperiode doet de bank een voorstel:

- voor één of meer nieuwe rentevastperiodes; en
- voor de debetrente per rentevastperiode.

Als de bank van deze termijnen wil afwijken wordt dat in de kredietovereenkomst vastgelegd.

Wijziging van de debetrente kan het gevolg zijn van:

- a. generieke omstandigheden:
 - ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkten;
 - wijzigingen in de fundingkosten van de bank (inclusief liquiditeitskosten en kosten voor verstrekte opties aan de kredietnemer);
 - wijzigingen in het financieringsbeleid van de bank ten aanzien van sectoren, kredietvormen en zekerheden;
 - wijzigingen in de risicokosten, de operationele kosten en het rendement op het eigen vermogen dat de bank als buffer moet aanhouden voor het krediet; en/of
 - wijzigingen in wet- en regelgeving of rechtspraak.
- b. individuele omstandigheden van de kredietnemer:
 - wijzigingen in de kredietkwaliteit of de resultaten van de kredietnemer;
 - de bank kan de kredietkwaliteit of de resultaten van de kredietnemer niet beoordelen door het ontbreken van informatie;
 - wijzigingen in de verstrekte zekerheden of de waardering daarvan; en/of
 - wijzigingen in individuele risico-opslagen.

De bank kan ook vanwege andere omstandigheden de debetrente wijzigen als zij dat nodig vindt.

14.2 Wat moet de kredietnemer doen als hij geen nieuwe rentevastperiode en/of debetrente wil afspreken?

Als de kredietnemer geen nieuwe rentevastperiode en/of debetrente met de bank wil afspreken, dan moet hij de lening volledig aflossen. Dat moet ook als de kredietnemer en de bank het niet eens worden.

De kredietnemer betaalt dan op de laatste dag van de lopende rentevastperiode:

- het uitstaande bedrag van de lening; en
- alle verschuldigde debetrente, provisies en kosten, die verband houden met de lening.

Als de kredietnemer alles betaalt op de laatste dag van de lopende rentevastperiode hoeft hij geen kosten voor vervroegde aflossing te betalen.

14.3 Wat gebeurt er als de kredietnemer niet reageert op het voorstel van de bank?

Als de kredietnemer niet reageert op het voorstel van de bank, dan is hij akkoord met het voorstel van de bank.

14.4 Kosten bij vervroegde aflossing

Als een lening met een vast rentepercentage geheel of gedeeltelijk eerder wordt afgelost dan in de kredietovereenkomst is afgesproken geldt het volgende. Bij vervroegde aflossing wordt de looptijd van de lening korter, tenzij met de bank anders is overeengekomen. Vervroegd afgeloste bedragen mogen niet opnieuw worden opgenomen.

Bij gehele of gedeeltelijke vervroegde aflossing tijdens de rentevastperiode, loopt de bank toekomstige rente-inkomsten mis op bedragen die de bank voor de gehele rentevastperiode heeft gereserveerd. Om deze wegvallende rente-inkomsten op te vangen zal de bank proberen het vervroegd afgeloste bedrag opnieuw uit te lenen voor de nog resterende rentevastperiode. Als de rente-inkomsten van het opnieuw uitgeleende bedrag lager zijn dan de wegvallende rente-inkomsten ontstaat een financieel nadeel voor de bank. Daarnaast moet de bank extra inspanningen leveren om het vervroegd afgeloste bedrag opnieuw uit te lenen en de vervroegde aflossing administratief af te wikkelen. Om deze redenen betaalt de kredietnemer bij gehele of gedeeltelijke vervroegde aflossing tijdens de rentevaste periode kosten aan de bank.

Als de kredietnemer een lening met een vast rentepercentage geheel of gedeeltelijk vervroegd aflost op de laatste dag van de rentevastperiode heeft de bank geen financieel nadeel en betaalt de kredietnemer geen kosten over het vervroegd afgeloste bedrag.

De kosten bij gehele of gedeeltelijke vervroegde aflossing worden als volgt berekend:

- a. Eerst berekent de bank de wegvallende rente-inkomsten over het vervroegd af te lossen bedrag gedurende de resterende rentevastperiode, gebaseerd op de overeengekomen debetrente.
- b. Dan stelt de bank het tarief vast waartegen het vervroegd af te lossen bedrag opnieuw kan worden uitgeleend voor de nog resterende rentevastperiode in de interbancaire markt. Dit tarief heet de vergelijkingsrente.
- c. Daarna berekent de bank de rente-inkomsten van het opnieuw uitgeleende geld, gebaseerd op de vergelijkingsrente.
- d. De kosten die de kredietnemer aan de bank betaalt zijn gelijk aan de contante waarde van het verschil tussen de wegvallende toekomstige rente-inkomsten (stap a) en de toekomstige rente-inkomsten van het opnieuw uitgeleende geld (stap c). Het contant maken gebeurt tegen de vergelijkingsrente (stap b). De kosten zijn

minimaal één procent van het vervroegd afgeloste bedrag. Daarnaast betaalt de kredietnemer de kosten op grond van artikel 10.3.

De bank zal op verzoek van de kredietnemer een rekenvoorbeeld verstrekken. Na ontvangst van dit rekenvoorbeeld kan de kredietnemer besluiten om wel of niet vervroegd af te lossen.

De bank kan met de kredietnemer overeenkomen dat per kalenderjaar een bepaald bedrag of percentage van de oorspronkelijke hoofdsom zonder kosten vervroegd mag worden afgelost. Dit is de kostenvrije ruimte. Wanneer de kredietnemer binnen zijn kostenvrije ruimte vervroegd aflost, dan betaalt hij hiervoor geen kosten aan de bank. Wanneer de kredietnemer méér dan zijn kostenvrije ruimte aflost, dan worden de kosten berekend over het verschil tussen het vervroegd af te lossen bedrag en de kostenvrije ruimte, waarbij dezelfde berekeningswijze wordt gehanteerd als hiervoor omschreven. De van toepassing zijnde kostenvrije ruimte staat vermeld in de kredietovereenkomst. Als daarin geen bedrag of percentage wordt vermeld, dan is er geen kostenvrije ruimte.

Artikel 15 Leningen met een variabel rentepercentage

Er zijn verschillende leningen met een variabel rentepercentage. Voorbeelden zijn de Euribor Optimaal Lening en de Euroflex Lening. Artikel 15 geldt voor alle leningen met een variabel rentepercentage, ongeacht de naam die de bank gebruikt in de kredietovereenkomst.

De debetrente op een lening met een variabel rentepercentage is gelijk aan de som van een referentierente, een eventuele markttoeslag en een klantopslag.

Als de kosten van het aantrekken van middelen om de lening te verstrekken voor de bank hoger zijn dan de referentierente kan de bank een markttoeslag in rekening brengen. De markttoeslag kan door de bank maandelijks worden aangepast en staat vermeld op de website (www.ing.nl) van de bank.

Bij een lening met een variabel rentepercentage kunnen de klantopslag, provisies en kosten gedurende de tariefafpraak niet worden gewijzigd, tenzij:

- a. in de kredietovereenkomst anders is bepaald, bijvoorbeeld in het geval als de klantopslag, provisies en kosten afhankelijk zijn van financiële ratio's en/of andere gebeurtenissen; en/of
- b. de kredietnemer niet aan zijn verplichtingen uit de kredietovereenkomst voldoet, bijvoorbeeld in het geval dat:
 - de kredietnemer niet of niet tijdig aan zijn betalingsverplichtingen voldoet; en/of

- de kredietnemer niet of niet tijdig een jaarrekening of taxatierapport aanlevert, waardoor de bank de kredietkwaliteit of resultaten van de kredietnemer niet kan beoordelen.

In dat geval kan de bank hogere klantopslag, provisies en/of kosten in rekening brengen.

15.1 Wat gebeurt er als de tariefafpraak uit de kredietovereenkomst afloopt?

Bij een lening met een variabel rentepercentage ontvangt de kredietnemer uiterlijk vier weken voor het einde van een tariefafpraak uit de kredietovereenkomst een voorstel van de bank voor een nieuwe debetrente (inclusief klantopslag) en provisies. De kredietnemer heeft tot de laatste dag van de lopende tariefafpraak om het voorstel te accepteren. Als de bank van deze termijnen wil afwijken wordt dat in de kredietovereenkomst vastgelegd.

Wijzigingen van de debetrente en provisies kunnen het gevolg zijn van:

- generieke omstandigheden:
 - ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkten;
 - wijzigingen in de fundingkosten van de bank (inclusief liquiditeitskosten en kosten voor verstrekte opties aan de kredietnemer);
 - wijzigingen in het financieringsbeleid van de bank ten aanzien van sectoren, kredietvormen en zekerheden;
 - wijzigingen in de risicokosten, de operationele kosten en het rendement op het eigen vermogen dat de bank als buffer moet aanhouden voor het krediet; en/of
 - wijzigingen in wet- en regelgeving of rechtspraak.
- individuele omstandigheden van de kredietnemer:
 - wijzigingen in de kredietkwaliteit of de resultaten van de kredietnemer;
 - de bank kan de kredietkwaliteit of de resultaten van de kredietnemer niet beoordelen door het ontbreken van informatie;
 - wijzigingen in de verstrekte zekerheden of waardering daarvan; en/of
 - wijzigingen in individuele risico-opslagen.

De bank kan ook vanwege andere omstandigheden de debetrente (inclusief klantopslag) en provisies aanpassen als zij dat nodig vindt.

15.2 Wat gebeurt er als de kredietnemer geen tariefafpraak maakt?

Als de kredietnemer geen nieuwe tariefafpraak met de bank wil maken, dan lost hij de lening af. Dat moet ook als de kredietnemer en de bank het niet eens worden.

De kredietnemer betaalt dan op de laatste dag van de lopende tariefafpraak:

- het uitstaande bedrag van de lening; en
- alle verschuldigde debetrente, provisies en kosten die verband houden met de lening.

Als de kredietnemer alles betaalt op de laatste dag van de lopende tariefafpraak hoeft hij geen kosten voor vervroegde aflossing te betalen.

15.3 Wat gebeurt er als de kredietnemer niet reageert op het voorstel van de bank?

Als de kredietnemer niet reageert op het voorstel van de bank, dan is hij akkoord met het voorstel van de bank.

15.4 Kosten bij vervroegde aflossing

Als een lening met een variabel rentepercentage geheel of gedeeltelijk eerder wordt afgelost dan in de kredietovereenkomst is afgesproken geldt het volgende. Bij vervroegde aflossing wordt de looptijd van de lening korter, tenzij met de bank anders is overeengekomen. Vervroegd afgeloste bedragen mogen niet opnieuw worden opgenomen.

Bij gehele of gedeeltelijke vervroegde aflossing tijdens de duur van de tariefafpraak loopt de bank toekomstige rente-inkomsten mis op bedragen die de bank voor de gehele duur van de tariefafpraak heeft gereserveerd. Om deze wegvallende rente-inkomsten op te vangen zal de bank proberen het vervroegd afgeloste bedrag opnieuw uit te lenen voor de nog resterende duur van de tariefafpraak. Als de rente-inkomsten van het opnieuw uitgeleende bedrag lager zijn dan de wegvallende rente-inkomsten ontstaat een financieel nadeel voor de bank. Daarnaast moet de bank extra inspanningen leveren om het vervroegd afgeloste bedrag opnieuw uit te lenen en de vervroegde aflossing administratief af te wikkelen. Om deze redenen betaalt de kredietnemer bij gehele of gedeeltelijke vervroegde aflossing tijdens de duur van de tariefafpraak kosten aan de bank.

Als de kredietnemer een lening met een variabel rentepercentage geheel of gedeeltelijk vervroegd aflost op de laatste dag van de duur van de tariefafpraak heeft de bank geen financieel nadeel en betaalt de kredietnemer geen kosten over het vervroegd afgeloste bedrag.

De kosten bij gehele of gedeeltelijke vervroegde aflossing worden als volgt berekend:

- Eerst berekent de bank de wegvallende rente-inkomsten over het vervroegd af te lossen bedrag gedurende de resterende duur van de tariefafpraak, gebaseerd op de overeengekomen debetrente.
- Dan stelt de bank het tarief vast waartegen het vervroegd af te lossen bedrag opnieuw kan worden uitgeleend voor de nog resterende duur van de tariefafpraak in de interbancaire markt. Dit tarief heet de vergelijkingsrente.
- Daarna berekent de bank de rente-inkomsten van het opnieuw uitgeleende geld, gebaseerd op de vergelijkingsrente.
- De kosten die de kredietnemer aan de bank betaalt is gelijk aan de contante waarde van het verschil tussen de

wegvallende toekomstige rente-inkomsten (stap a) en de toekomstige rente-inkomsten van het opnieuw uitgeleende geld (stap c). Het contant maken gebeurt tegen de vergelijkingsrente (stap b). De kosten zijn minimaal één procent van het vervroegd afgeloste bedrag. Daarnaast betaalt de kredietnemer de kosten op grond van artikel 10.3.

De bank zal op verzoek van de kredietnemer een rekenvoorbeeld verstrekken. Na ontvangst van dit rekenvoorbeeld kan de kredietnemer besluiten om wel of niet vervroegd af te lossen.

De bank kan met de kredietnemer overeenkomen dat per kalenderjaar een bepaald bedrag of percentage van de oorspronkelijke hoofdsom zonder kosten vervroegd mag worden afgelost. Dit is de kostenvrije ruimte. Wanneer de kredietnemer binnen zijn kostenvrije ruimte vervroegd aflost, dan betaalt hij hiervoor geen kosten aan de bank. Wanneer de kredietnemer méér dan zijn kostenvrije ruimte aflost, dan worden de kosten berekend over het verschil tussen het vervroegd af te lossen bedrag en de kostenvrije ruimte, waarbij dezelfde berekeningswijze wordt gehanteerd als hiervoor omschreven. De van toepassing zijnde kostenvrije ruimte staat vermeld in de kredietovereenkomst. Als daarin geen bedrag of percentage wordt vermeld, dan is er geen kostenvrije ruimte.

Deel III Fiatstelsel, rentestelsel en balancestelsel

De kredietnemer kan naast de kredietfaciliteiten ook de volgende diensten afnemen:

- fiatstelsel;
- rentestelsel;
- balancestelsel.

Welke combinatie van diensten de kredietnemer afneemt staat in de kredietovereenkomst.

Als de kredietnemer een of meer van die diensten afneemt, gelden de bepalingen die hieronder staan.

Artikel 16 Extra definities

Als de kredietnemer een fiatstelsel, een rentestelsel of een balancestelsel heeft gelden de volgende extra definities. We gebruiken deze definities ook in de kredietovereenkomst en in akten en brieven die met deze stelsels te maken hebben. De vet gedrukte woorden zijn de definities en daarachter staat wat deze woorden betekenen als ze in de tekst worden gebruikt.

- a. met **balancestelsel** bedoelen we de dienst die de bank verleent voor de balancerekening en de bijrekeningen die in het stelseloverzicht staan. In artikel 19 staat wat dat betekent.
- b. met **balancerekening** bedoelen we de rekening met die naam in het stelseloverzicht.
- c. met **bestedingsruimte fiatstelsel en bestedingsruimte fiatstelselrekeningen** bedoelen we het bedrag dat de kredietnemer kan opnemen of overmaken in het fiatstelsel of van een fiatstelselrekening. In artikel 17 staat hoe wij dat berekenen.
- d. met **boeksaldo** bedoelen we het saldo op een rekening zonder reserveringen of blokkades mee te rekenen.
- e. met **bijrekeningen** bedoelen we de rekeningen met die naam in het stelseloverzicht.
- f. met **compensatiegrens** bedoelen we een maximaal toegestane debetstand op een fiatstelselrekening. In het stelseloverzicht staat welke compensatiegrenzen gelden.
- g. met **fiatstelsel** bedoelen we de dienst die de bank verleent voor alle fiatstelselrekeningen die in het stelseloverzicht staan. In artikel 17 staat wat dat betekent.
- h. met **fiatstelselrekeningen** bedoelen we de rekeningen met die naam in het stelseloverzicht.
- i. met **rentestelsel** bedoelen we de dienst die de bank verleent voor alle rentestelselrekeningen die in het stelseloverzicht staan. In artikel 18 staat wat dat betekent.
- j. met **rentestelselrekeningen** bedoelen we de rekeningen met die naam in het stelseloverzicht.
- k. met **stelseloverzicht** bedoelen we het overzicht van het fiatstelsel, het rentestelsel en het balancestelsel, de fiatstelselrekeningen, de rentestelselrekeningen, de balancerekening en de bijrekeningen. Het stelseloverzicht actualiseren wij van tijd tot tijd.
- l. met **tijdelijke extra compensatiegrens** bedoelen we het bedrag van de tijdelijke verhoging van een

- compensatiegrens. De tijdelijke verhoging vervalt automatisch als de periode waarvoor die geldt is afgelopen. De bank bevestigt het bedrag en de periode.
- m. met **valutair saldo** bedoelen we het saldo van een rekening dat gebruikt wordt voor de renteberekening. Het kan anders zijn dan het boeksaldo als betalingen geboekt worden met een andere valuta datum dan de boekdatum.
 - n. met **werkdag** bedoelen we een dag dat in Amsterdam de banken geopend zijn voor het uitvoeren van betalingen. Het is nooit een zaterdag of een zondag.

Artikel 17 Fiatstelsel

17.1 Wat is een fiatstelsel en wat doet het?

Een fiatstelsel is een geheel van rekeningen waarvoor de afspraak is gemaakt dat de bank:

- tot maximaal de hoogte van de creditstanden op fiatstelselrekeningen debetstanden toestaat op andere fiatstelselrekeningen;
- creditstanden op fiatstelselrekeningen gebruikt worden als onderpand.

De bank houdt rekening met blokkades en reserveringen op de fiatstelselrekeningen. Aan fiatstelselrekeningen kunnen vreemde valutarekeningen gekoppeld worden.

17.2. Hoe fiatteert de bank betalingen?

Voor een betaling of opname van een fiatstelselrekening berekent de bank de bestedingsruimte fiatstelsel en de bestedingsruimte fiatstelselrekening. De bank voert de betaling uit of staat de opname toe als de betaling of opname past binnen de berekende bestedingsruimtes.

17.3 Hoe berekent de bank de bestedingsruimtes?

Voor de betaalrekeningen op naam van de kredietnemer die in een fiatstelsel zijn opgenomen geldt de definitie van "bestedingsruimte" uit artikel 1 niet. In plaats daarvan geldt de definitie "bestedingsruimte fiatstelselrekening" uit artikel 16.

17.3.1 Bestedingsruimte fiatstelsel

Bij de berekening van de bestedingsruimte fiatstelsel, wordt het volgende meegerekend:

- het boeksaldo van alle fiatstelselrekeningen inclusief de gekoppelde vreemde valuta rekeningen;
- de kredietlimiet gekoppeld aan een fiatstelselrekening;
- alle blokkades en reserveringen van alle fiatstelselrekeningen.

17.3.2 Bestedingsruimte fiatstelselrekening

Bij de berekening van de bestedingsruimte fiatstelselrekening wordt het volgende meegerekend:

- de bestedingsruimte fiatstelsel;
- de compensatiegrens en de tijdelijke extra compensatiegrens van die fiatstelselrekening.

Artikel 18 Wat is een rentestelsel en wat doet het?

Een rentestelsel is een geheel van rekeningen waarvoor de afspraak is gemaakt dat de bank de rente berekent over het saldo van alle rentestelselrekeningen samen en dus niet over de saldi op de afzonderlijke rentestelselrekeningen.

Artikel 19 Wat is een balancestelsel en wat doet het?

Een balancestelsel is een geheel van rekeningen waarvoor de afspraak is gemaakt dat de bank gelden overboekt tussen de balancerekening en de bijrekeningen. Welke bedragen de bank moet overboeken staat in de kredietovereenkomst. De bank berekent de bedragen en doet de overboekingen die nodig zijn. De afspraak kan bijvoorbeeld zijn dat de bank op elke werkdag het creditsaldo op een bijrekening overboekt naar de balancerekening. Ook kan de afspraak zijn dat de bank iedere werkdag het debetsaldo op de bijrekeningen aanzuivert door overboekingen van de balancerekening. Het gevolg daarvan kan zijn dat de bijrekeningen die dag eindigen op nul. De bank kan ook een andere afspraak maken met de kredietnemer. In de kredietovereenkomst staat welk saldo de bank gebruikt bij de berekening van de overboekingen. Dit kan het boeksaldo zijn of het valutair saldo van de balancerekening en de bijrekeningen.

Artikel 20 Combinaties van fiatstelsels, rentestelsels en balancestelsels en het stelseloverzicht

Fiatstelsels, rentestelsels en balancestelsels kunnen met elkaar gecombineerd worden. Fiatstelselrekeningen, rentestelselrekeningen en de balancestelselrekening of bijrekeningen kunnen dus dezelfde rekeningen zijn. In het stelseloverzicht is te zien welke rekeningen in welk stelsel meedoen. Het stelseloverzicht wordt waar nodig bijgewerkt en de stelselgemachtigde krijgt het bijgewerkte stelseloverzicht als bevestiging.

Artikel 21 De stelselgemachtigde en mededelingen

Als de kredietnemer uit meer partijen bestaat, dan wijst de kredietnemer een stelselgemachtigde aan. In de kredietovereenkomst staat wie de stelselgemachtigde is. De bank zal alle mededelingen doen aan de stelselgemachtigde. De kredietnemer doet ook alle mededelingen en verzoeken via de stelselgemachtigde. Als dat niet gebeurt hoeft de bank niets mee te doen. De bank mag ervan uitgaan dat de stelsel-gemachtigde een mededeling, verzoek of voorstel voor ver-andering doet met toestemming van elke andere kredietnemer. Het gaat dan om zaken die gaan over de stelsels en de kredietlimiet. De stelselgemachtigde moet alle kredietnemers op tijd informeren over wijzigingen.

Artikel 22 De kredietnemer en de bank kunnen het fiatstelsel, het rentestelsel en het balancestelsel veranderen

22.1 Welke veranderingen kan de kredietnemer vragen en hoe?

De kredietnemer kan de bank vragen het fiatstelsel, het rentestelsel of het balancestelsel te veranderen. Als de kredietnemer uit meer partijen bestaat moet de stelsel-gemachtigde het vragen. Het kan bijvoorbeeld gaan om:

- het invoeren van een compensatiegrens;
- het verhogen of verlagen van een compensatiegrens;
- het invoeren of verlengen van een tijdelijke extra compensatiegrens;
- het vervangen van de balancestelselrekening, of het toevoegen of verwijderen van een fiatstelselrekening, rentestelselrekening of een bijrekening.

22.2 Hoe beoordeelt de bank de voorgestelde verandering?

De bank stelt vast welke gevolgen de gevraagde verandering heeft. De verandering mag geen overschrijding van de kredietlimiet, de bestedingsruimte fiatstelsel of de bestedingsruimte fiatstelselrekening veroorzaken. De bank kan voorwaarden stellen aan de uitvoering van de gevraagde verandering. Als de bank de verandering accepteert wordt deze vastgelegd in de documenten waarin de bank dat nodig vindt. Dat is in ieder geval in een aangepast stelseloverzicht.

22.3 Welke veranderingen kan de bank invoeren?

De bank kan op ieder moment een compensatiegrens of een tijdelijke extra compensatiegrens van een fiatstelselrekening veranderen. De bank zal een dergelijke verandering bevestigen door een aangepast stelseloverzicht aan de stelselgemachtigde (of de kredietnemer) te versturen.

Artikel 23 Beëindiging en veranderingen in stelsels

23.1 De stelsels kunnen dagelijks worden beëindigd

Zowel de kredietnemer als de bank kan het fiatstelsel, het rentestelsel en het balancestelsel iedere dag beëindigen. Dit staat los van de bevoegdheid tot beëindiging van het rekening-courant krediet die in artikel 12 staat. Als het fiatstelsel wordt beëindigd geldt de beëindiging automatisch ook voor het rentestelsel.

23.2 Wat is het gevolg van de beëindiging van het balancestelsel

Door beëindiging van het balancestelsel eindigt dit stelsel en zal de bank geen automatische overboekingen meer doen tussen de balancerekening en de bijrekeningen. De kredietnemer zorgt er zelf voor dat hij een debetstand die eventueel ontstaat op de balancerekening of de bijrekeningen direct voldoet.

23.3 Wat moet de kredietnemer betalen bij beëindiging van het fiatstelsel?

Door beëindiging van het fiatstelsel eindigt het fiatstelsel en het rentestelsel direct. De debetstanden op fiatstelselrekeningen die de bank heeft toegestaan op basis van het fiatstelsel zijn direct en ineens opeisbaar. Er is geen ingebrekestelling nodig en de kredietnemer is direct en automatisch in verzuim. De kredietnemer zorgt er dan voor dat hij een eventueel debetsaldo op een fiatstelselrekening direct voldoet. Ook moet er voor blokkades of reserveringen op een fiatstelselrekening voldoende tegoed aanwezig zijn. Als aan een fiatstelselrekening ook een kredietlimiet is gekoppeld, dan blijft deze bestaan. De bank kan ook een andere rekening van de kredietnemer aanwijzen waaraan de kredietlimiet gekoppeld wordt.

23.4 Wat is het gevolg voor het fiatstelsel als het rekening-courant krediet wordt verlaagd of beëindigd?

23.4.1 Beëindiging rekening-courant krediet

In geval van gehele beëindiging van het rekening-courant krediet dat gekoppeld is aan een fiatstelselrekening, geldt artikel 12.8. Als de kredietnemer een fiatstelsel houdt, blijven debetstanden op fiatstelselrekeningen mogelijk op voorwaarde dat er voldoende creditsaldi op andere fiatstelselrekeningen staan.

23.4.2 Verlaging van een kredietlimiet

Als de kredietlimiet van een fiatstelselrekening wordt verlaagd, geldt artikel 12.5 of 12.7.

Algemene Bepalingen van Pandrecht

Algemeen

Deze Algemene Bepalingen van Pandrecht treden in werking per september 2005.

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze Algemene Bepalingen van Pandrecht wordt verstaan onder:

- a. **Akte:** de offerte of andere overeenkomst waarin de (verplichting tot) verpanding en de toepasselijkheid van de Algemene Bepalingen van Pandrecht is vastgelegd.
- b. **Algemene Bepalingen:** de Algemene Bepalingen van Pandrecht.
- c. **Bank:** de Bank of Banken, zowel tezamen als ieder afzonderlijk, ten gunste van wie blijkens de Akte een pandrecht wordt gevestigd, ook wel Kredietgever(s) genoemd.
- d. **Bedrijfsuitrusting:**
 1. alle roerende zaken, uitmakende de bedrijfsuitrusting van en behorende tot de door de Pandgever gedreven onderneming(en), daaronder begrepen inventaris, telecommunicatie- en computerapparatuur (inclusief software), machinerieën, werktuigen, vervoermiddelen en daartoe behorende (reserve) onderdelen, alsmede alle verdere roerende zaken die geacht kunnen worden te behoren tot de bedrijfsuitrusting van de onderneming(en) van de Pandgever, zulks in de ruimste zin, en zich op enig moment bevindende in het (de) pand(en) of op het (de) terrein(en) waar de Pandgever zijn onderneming(en) c.q. activiteiten in verband met zijn onderneming(en) uitoefent, of elders, al dan niet onder derden, zijnde deze zaken bij partijen voldoende bekend, als gevolg waarvan zij ten tijde van de verpanding geen nadere omschrijving verlangen, een en ander in de staat waarin de zaken zich ten tijde van de verpanding bevinden.
 2. alle roerende zaken die ter aanvulling, vervanging of uitbreiding van de hierboven onder 1. bedoelde zaken door de Pandgever worden verkregen, alsmede de zaken die hij in zijn bedrijf zal verwerven.
 3. de in de Akte nader omschreven roerende zaken.
- e. **Bedrijfsactiva:** alle tot het bedrijf van de Pandgever behorende goederen waaronder begrepen, maar niet beperkt tot de Bedrijfsuitrusting, Tegoeden, Vorderingen en Voorraden met inbegrip van:
 - (I) cliëntenbestanden en de gegevensdragers waarop deze zich bevinden.
 - (II) goodwill, zijnde de meerwaarde van het bedrijf boven de som van vaste activa.
- f. **Kredietnemer:** de in de Akte vermelde (rechts)persoon of -personen, of het (de) samenwerkingsverband(en) van de (rechts)personen, zowel tezamen als ieder afzonderlijk, op wie de Bank uit welken hoofde ook (een) vordering(en) heeft of krijgt.
- g. **Onderpand:** de aan de Bank (bij voorbaat) verpande of te verpanden Bedrijfsactiva.
- h. **Pandgever:** degene(n) die, zowel tezamen als ieder afzonderlijk, Bedrijfsactiva aan de Bank heeft (hebben) verpand of zal (zullen) verpanden.
- i. **Partijen:** de Pandgever en de Bank.
- j. **Tegoed(en):**
 1. alle vorderingen van de Pandgever op de Bank uit hoofde van de nu of te eniger tijd ten gunste van de Pandgever aanwezige tegoeden, hetzij in rekening-courant, hetzij à deposito, hetzij op enigerlei spaarrekening, hetzij op enigerlei andere wijze aanwezig of geboekt.
 2. de vorderingen van de Pandgever op de Bank die in de Akte nader zijn omschreven.
- k. **Verschuldigde:** al hetgeen de Kredietnemer aan de Bank nu of te eniger tijd schuldig mocht zijn of worden uit welken hoofde ook, al of niet in rekening-courant en al of niet in het gewone bankverkeer.
- l. **Voorraden:**
 1. alle bedrijfs- en handelsvoorraden van de Pandgever onder meer omvattende emballage, grondstoffen, hulpstoffen, halffabrikaten, producten in bewerking en gereed product, alsmede alle overige (eind)producten, zulks in de ruimste zin.
 2. alle tot het bedrijf van de pandgever behorende dieren al dan niet voor verdere opfok, gebruik, slacht en/of verkoop bestemd, alsmede alle nakomelingen en verhandelbare producten die de dieren voortbrengen.
 3. alle landbouwgewassen, tuinbouwgewassen, bosbouwgewassen (inclusief bollen, knollen, vruchten en teeltmateriaal) en producten, waaronder begrepen gewassen in geoogste, afgescheiden of gerooide toestand, welke sub 1 t/m 3 bedoelde zaken zich op enig moment bevinden in het (de) pand(en) of op het terrein(en) waar de Pandgever zijn onderneming(en) c.q. activiteiten in verband met zijn onderneming(en) uitoefent, of elders, al dan niet onder derden, zijnde de sub 1 t/m 3 bedoelde zaken bij partijen voldoende bekend, als gevolg waarvan zij ten tijde van de verpanding geen nadere omschrijving verlangen, één en ander in de staat waarin deze zaken zich ten tijde van de verpanding bevinden.
 4. alle zaken die ter aanvulling, vervanging of uitbreiding van de hierboven onder 1 t/m 3 bedoelde zaken of uit anderen hoofde door de Pandgever worden verkregen.
- m. **Vordering(en):**
 1. alle vorderingen van de Pandgever op derden uit hoofde van geleverde goederen, verrichte diensten, geleende gelden, (bank)tegoeden, provisies, verleende licenties, gesloten of te sluiten aannemingsovereenkomsten, huur- of huurkoopovereenkomsten, pachtovereenkomsten, ten gunste van de Pandgever gestelde (bank) garanties of letters of credit of uit welke andere overeenkomst of uit welke anderen hoofde ook.

2. alle vorderingen van de Pandgever uit stakingsregelingen, subsidies en andere (incidentele) vergoedingsregelingen van enige al dan niet in het buitenland gevestigde (overheids)instantie.
3. elke in de Akte nader omschreven vordering.

Artikel 2 Inleidende bepalingen

- 2.1 Op de Algemene Bepalingen en de Akte is Nederlands recht van toepassing.
- 2.2 Wanneer op een Onderpand beslag wordt gelegd, is de Pandgever verplicht de Bank terstond van dat feit op de hoogte te stellen.
- 2.3 Wanneer de Pandgever of de Kredietnemer dreigt tekort te schieten of tekort schiet in zijn verplichtingen jegens de Bank, wordt tevens het Verschuldigde (waarvoor in de Akte zekerheid is gesteld) onmiddellijk en integraal opeisbaar.
- 2.4 Voor rekening van de Pandgever komen de kosten van de Akte en alle andere kosten waartoe hetgeen met de Bank is overeengekomen te eniger tijd aanleiding kan geven, zoals de kosten van alle gerechtelijke en buitengerechtelijke handelingen en bijstand die de Bank nodig mocht achten tot handhaving en ter uitoefening van haar rechten. De Bank is, zodra zij dit wenst, bevoegd de hiervoor bedoelde kosten voor rekening van de Pandgever te voldoen.
- 2.5 Voor het bestaan en de omvang van het Verschuldigde strekt een door de Bank getekend uittreksel uit haar administratie tot volledig bewijs, behoudens door de Pandgever geleverd tegenbewijs.
- 2.6 De betalingen die de Bank uit hoofde (van de uitwinning) van het Onderpand ontvangt, zullen worden geboekt in het credit van de rekening van de Kredietnemer bij de Bank. Indien de Bank meer ontvangt dan de Kredietnemer aan de Bank verschuldigd is of zal worden, keert zij het meerdere uit aan de Pandgever.
- 2.7 De Bank heeft de bevoegdheid een bij een Akte gevestigd pandrecht door opzegging teniet te doen gaan.
- 2.8 Door vestiging van pandrechten bij of krachtens de Akte gaan eerder met betrekking tot dezelfde Bedrijfsactiva (al of niet bij voorbaat) gevestigde pandrechten niet teniet.

Artikel 3 Gemeenschappelijke bepalingen met betrekking tot Bedrijfsuitrusting en Voorraden

- 3.1 De Pandgever moet de Bedrijfsuitrusting en Voorraden op zijn kosten goed bewaren en onderhouden.
- 3.2 Alle gewone en buitengewone onkosten tot het behoud of onderhoud van de Bedrijfsuitrusting en Voorraden door de Pandgever gemaakt, komen voor zijn rekening.
- 3.3 De Pandgever is verplicht om voor zijn rekening de Bedrijfsuitrusting en Voorraden genoegzaam tegen verlies, tenietgaan en beschadiging op de voor de Bedrijfsuitrusting en Voorraden gebruikelijke wijze (bij motorrijtuigen ook tegen wettelijke aansprakelijkheid) te verzekeren en de polis daarvan aan de Bank - op eerste verzoek - in bewaring te geven, alsmede de kwitanties van betaalde premies aan haar te

overhandigen. Mocht de Pandgever zijn hier bedoelde verplichting tot genoegzame verzekering niet nakomen, dan is de Bank gerechtigd de Bedrijfsuitrusting en Voorraden op kosten van de Pandgever (bij) te verzekeren c.q. verzekerd te houden. De Bank is te allen tijde bevoegd van haar pandrecht in de zin van artikel 229 Boek 3 BW mededeling te doen aan de verzekeringsmaatschappij.

- 3.4 De Pandgever verbindt zich om, wanneer de Bank te eniger tijd een nadere opgave van de Bedrijfsuitrusting en Voorraden mocht wensen, deze onmiddellijk aan haar te geven met inbegrip van de cliëntenbestanden en de gegevensdragers waarop deze opgave zich bevindt. Het niet vermelden van Bedrijfsuitrusting en Voorraden bij de hiervoor bedoelde opgave, dan wel het afwezig zijn van enige opgave, kan niet als bewijs gelden dat Bedrijfsuitrusting en Voorraden niet aan de Bank zijn verpand.
- 3.5 De Bank is te allen tijde bevoegd van de verpanding mededeling te doen aan derden die de verpande Bedrijfsuitrusting en Voorraden onder zich hebben.
- 3.6 De Pandgever verleent hierbij aan de Bank of haar gemachtigde(n) het recht zich te allen tijde van het aanwezig zijn van de Bedrijfsuitrusting en Voorraden te overtuigen en hun toestand te onderzoeken en de plaatsen en de gebouwen, waar de Bedrijfsuitrusting en Voorraden zich bevinden of vermoed worden zich te bevinden, te betreden.
- 3.7 Wanneer de Pandgever of de Kredietnemer in zijn verplichtingen jegens de Bank tekortschiet of haar goede grond geeft te vrezen dat in die verplichtingen zal worden tekortgeschoten, is de Bank bevoegd te vorderen dat de Bedrijfsuitrusting en Voorraden in haar macht of in die van een derde worden gebracht.
- 3.8 De Bank kan zonder nader te stellen termijn bij tekort schieten of dreigend tekort schieten van de Pandgever of van de Kredietnemer de afgifte van de Bedrijfsuitrusting en Voorraden direct afdwingen.
- 3.9 Wanneer de Kredietnemer in verzuim is met de voldoening van het Verschuldigde, ongeacht of nakoming al dan niet mogelijk is, is de Bank bevoegd, zonder nadere mededeling - noch vooraf, noch achteraf - de Bedrijfsuitrusting en Voorraden in het openbaar te verkopen, teneinde op de netto-opbrengst het Verschuldigde te verhalen. Zijn de Bedrijfsuitrusting en Voorraden op een beurs of markt verhandelbaar, dan kan de verkoop geschieden op een markt door tussenkomst van een makelaar in het vak of ter beurze door die van een bevoegde tussenpersoon overeenkomstig de regels en gebruiken die aldaar voor een gewone verkoop gelden. Nadat de Bank bevoegd is geworden tot verkoop over te gaan, kunnen Bank en Pandgever een afwijkende wijze van verkoop overeenkomen.
- 3.10 Alleen de Bank kan aan de voorzieningenrechter van de rechtbank verzoeken te bepalen dat de Bedrijfsuitrusting en Voorraden op een andere wijze dan in het openbaar zullen worden verkocht.

Artikel 4 Nadere bepalingen met betrekking tot Bedrijfsuitrusting

4.1 De Pandgever mag zonder schriftelijke toestemming van de Bank de Bedrijfsuitrusting niet vervreemden en op de Bedrijfsuitrusting geen beperkte rechten ten behoeve van anderen vestigen. De Pandgever mag de Bedrijfsuitrusting overeenkomstig haar aard en/of bestemming blijven gebruiken.

4.2 De Pandgever mag zonder schriftelijke toestemming van de Bank de Bedrijfsuitrusting niet aan derden in gebruik geven krachtens welke titel ook.

Artikel 5 Nadere bepalingen met betrekking tot Voorraden

5.1 De Pandgever mag in het kader van de normale uitoefening van zijn bedrijf over de Voorraden beschikken als rustte daarop geen pandrecht, mits hij ervoor zorg draagt dat hij zijn Voorraden door verwerving van nieuwe zaken op peil houdt.

Artikel 6 Gemeenschappelijke bepalingen met betrekking tot Vorderingen en Tegoeden

6.1 De Pandgever mag geen van de Vorderingen en Tegoed(en) (bij voorbaat) aan een ander overdragen en evenmin daarop ten behoeve van een ander (bij voorbaat) een beperkt recht vestigen.

Artikel 7 Nadere bepalingen met betrekking tot Vorderingen

7.1 De Pandgever mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Bank geen afstand doen van Vorderingen voortvloeiend uit enige overeenkomst noch mag hij die overeenkomst(en) wijzigen of voortijdig beëindigen.

7.2 De Pandgever is verplicht alle voor de Vorderingen uitgeschreven of uit te schrijven kwitanties, wissels, cheques of ander papier aan order dan wel aan toonder - voor zover zij niet aan de eerste pandhouder zijn verstrekt - onverwijld aan de Bank te doen toekomen, waar zulks nodig is gesteld of geëndosseerd aan de Bank of order.

7.3 De Pandgever is verplicht aan de Bank op haar eerste verzoek de overeenkomst(en) te verstrekken waaruit de Vorderingen voortvloeien en verder alle gegevens te verstrekken die de Bank nodig heeft om haar pandrecht op de Vorderingen uit te oefenen. Tevens zal de Pandgever de Bank op haar eerste verzoek steeds in staat stellen uit zijn administratie de gegevens te putten die de Bank nodig mocht achten voor de uitoefening van haar pandrecht.

7.4 De Bank is te allen tijde bevoegd van elke verpanding mededeling te doen aan de schuldenaar van de betreffende Vorderingen. Indien de Vordering is gecureerd door hypotheek, is de Bank tevens bevoegd de verpanding van de Vordering in de desbetreffende openbare registers te laten aantekenen voor rekening van de Pandgever.

7.5 Na mededeling van de verpanding van de Vorderingen aan de schuldenaar is de Bank bevoegd in en buiten rechte

nakoming van de Vorderingen te eisen en betalingen in ontvangst te nemen.

7.6 Wanneer de schuldenaar in de nakoming van een Vordering tekort schiet, is de Bank bevoegd de bij de Vordering behorende nevenrechten - zoals rechten van pand en hypotheek en uit borgtocht, voorrechten en de bevoegdheid om ter zake van de Vordering en de nevenrechten bestaande executoriale titels ten uitvoer te leggen - uit te oefenen. De Pandgever is verplicht op eerste verzoek van de Bank haar de in dat verband benodigde akten en bewijsstukken te verschaffen.

7.7 Wanneer de Bank, na mededeling van de verpanding van de Vordering aan de schuldenaar, overweegt met de schuldenaar een minnelijk of gerechtelijk akkoord te sluiten, deelt zij dat mee aan de Pandgever. De Pandgever kan het sluiten van het akkoord voorkomen door het bedrag van de Vordering aan de Bank te betalen. Bij betaling door de Pandgever gaat het pandrecht op de Vordering teniet.

7.8 De Pandgever is verplicht ervoor zorg te dragen dat de betalingen die de schuldenaar ter zake van de verpande Vordering(en) verricht, geschieden op een bij de Bank aan te houden rekening.

7.9 De betalingen die de Bank ontvangt nadat zij bevoegd is geworden nakoming van de Vorderingen te eisen, worden geboekt in het credit van de rekening van de Kredietnemer bij de Bank.

7.10 Voor zover de Bank dit wenselijk acht, zal de verpanding geschieden door middel van daartoe door de Bank vastgestelde formulieren, dan wel andere documenten ten genoegen van de Bank waaruit van de verpanding aan de Bank blijkt. De Pandgever verbindt zich deze formulieren en documenten periodiek, op de door de Bank aangegeven tijdstippen, indien periodieke indiening is overeengekomen, alsook daarenboven telkens terstond na eerste verzoek van de Bank daartoe, op te maken, te ondertekenen en aan de Bank te verschaffen.

7.11 De Pandgever verleent hierbij aan de Bank de onherroepelijke volmacht om de door de Bank te bepalen Vorderingen aan zichzelf te verpanden tot zekerheid voor het Verschuldigde.

Artikel 8 Nadere bepalingen met betrekking tot Tegoeden

8.1 Door ondertekening van de Akte verklaart de Bank voor zover nodig dat de verpanding aan haar als debiteur van de vorderingen is medegedeeld.

8.2 De Pandgever zal zonder toestemming van de Bank niet over verpande Tegoeden kunnen beschikken; de Bank zal toestemming tot beschikking geven indien en voor zover hetgeen na beschikking zal resteren, nog voldoende dekking biedt voor hetgeen de Bank van de Kredietnemer te vorderen heeft of zal krijgen.

8.3 De Bank heeft, zolang deze verpanding duurt, het recht om, zo de Kredietnemer te eniger tijd niet aan zijn

verplichtingen tegenover de Bank mocht voldoen, uit verpande Tegoeden die bedragen af te boeken, die nodig zijn om daarmee te voldoen hetgeen de Bank van de Kredietnemer te vorderen mocht hebben.

Artikel 9 Slotbepalingen

9.1 De betrekkingen tussen de Pandgever en de Bank blijven voorts, voor zover daarvan bij de Algemene Bepalingen en/of de Akte niet is afgeweken, onderworpen aan de Algemene Bankvoorwaarden opgesteld door de Nederlandse Vereniging van Banken.

9.2 De Bank is gerechtigd de Algemene Bepalingen te allen tijde te wijzigen, waarbij onder wijziging tevens aanvulling wordt verstaan. Wijzigingen en aanvullingen van de Algemene Bepalingen zijn voor de Pandgever bindend 30 dagen nadat zij schriftelijk aan hem zijn meegedeeld, dan wel aan hem op andere wijze bekend zijn gemaakt.

Algemene Bankvoorwaarden 2017

Wij zijn ons als bank bewust van onze maatschappelijke functie. Wij willen een betrouwbare, dienstbare en transparante bank zijn. Daarom houden wij zo goed mogelijk rekening met de belangen van al onze klanten, medewerkers, aandeelhouders, andere kapitaalverschaffers en de samenleving als geheel. Deze Algemene Bankvoorwaarden (ABV) zijn in overleg tussen de Nederlandse Vereniging van Banken en de Consumentenbond opgesteld. Dit is gebeurd in het kader van de Coördinatiegroep Zelfreguleringsoverleg van de Sociaal-Economische Raad. Ook is er overleg geweest met VNO-NCW, MKB-Nederland, LTO Nederland en ONL voor Ondernemers.

Artikel 1 Toepasselijkheid

De ABV gelden voor alle producten en diensten en de hele relatie tussen u en ons. Regels die speciaal voor een product of dienst gelden, vindt u in de daarvoor geldende overeenkomst of de daarbij behorende bijzondere voorwaarden.

1. In deze Algemene Bankvoorwaarden (ABV) staan basisregels waaraan wij ons moeten houden en u ook. Deze gelden voor alle producten en diensten die u van ons afneemt of zal afnemen en de hele relatie die u met ons heeft of zal hebben. Het gaat hier om rechten en verplichtingen van u en van ons.
2. Voor onze dienstverlening sluit u een of meer overeenkomsten met ons voor producten of diensten die u bij ons afneemt. Als er in de overeenkomst een bepaling staat die strijdig is met de ABV, gaat die voor op de ABV.
3. Als u voor een product of dienst een overeenkomst sluit, kunnen er bij de overeenkomst bijzondere voorwaarden horen. In die bijzondere voorwaarden staan regels die speciaal gelden voor dat product of die dienst. Een voorbeeld van bijzondere voorwaarden:
 - Het kan zijn dat u een overeenkomst sluit om een betaalrekening te openen. Bij die overeenkomst kunnen dan bijzondere voorwaarden voor betalen horen.
 - Als er in de bijzondere voorwaarden een bepaling staat die strijdig is met de ABV, gaat die voor op de ABV. Maar als u een consument bent, kan die bepaling geen rechten of bescherming verminderen die de ABV aan u toekennen.
4. Verder geldt:
 - a) Het kan zijn dat u zelf ook algemene voorwaarden gebruikt (bijvoorbeeld als u een onderneming heeft). Dan gelden de ABV en niet uw eigen algemene voorwaarden. Uw eigen algemene voorwaarden gelden alleen als wij dat schriftelijk met u afspreken;
 - b) Het kan zijn dat u (ook) een relatie heeft met een buitenlandse vestiging van ons. Deze kan lokale

voorwaarden hebben, bijvoorbeeld omdat die beter aansluiten bij de wetgeving die in dat land geldt. Als er in die lokale voorwaarden een bepaling staat die strijdig is met een bepaling in de ABV of een bepaling in de Nederlandse bijzondere voorwaarden, dan gaan op dat punt de lokale voorwaarden voor.

Artikel 2 Zorgplicht

Wij hebben een zorgplicht. U bent ook zorgvuldig tegenover ons en u mag van onze dienstverlening geen misbruik maken.

1. Wij zijn bij onze dienstverlening zorgvuldig en houden hierbij zo goed mogelijk rekening met uw belangen. Dit doen wij op een manier die aansluit bij de aard van de dienstverlening. Deze belangrijke regel geldt altijd. Andere regels in de ABV of in de voor producten of diensten geldende overeenkomsten en de daarbij behorende bijzondere voorwaarden kunnen dit niet veranderen.

Wij streven naar begrijpelijke producten en diensten. Ook streven wij naar begrijpelijke informatie over die producten en diensten en de risico's ervan.

2. U bent zorgvuldig tegenover ons en houdt zo goed mogelijk rekening met onze belangen. U werkt eraan mee dat wij onze dienstverlening correct kunnen uitvoeren en aan onze verplichtingen kunnen voldoen. Hiermee bedoelen wij niet alleen onze verplichtingen tegenover u, maar bijvoorbeeld ook verplichtingen die wij in verband met onze dienstverlening aan u hebben tegenover toezichhouders of fiscale of andere (nationale, internationale of supranationale) autoriteiten. U geeft ons, als wij daarom vragen, de informatie en documentatie die wij daarvoor nodig hebben. Als het u duidelijk moet zijn dat wij die informatie of documentatie nodig hebben, geeft u die uit uzelf.

U mag onze diensten of producten alleen gebruiken waarvoor ze zijn bedoeld en hiervan geen misbruik (laten) maken. Denkt u bij misbruik bijvoorbeeld aan strafbare feiten of activiteiten die schadelijk zijn voor ons of onze reputatie of die de werking en betrouwbaarheid van het financiële stelsel kunnen schaden.

Artikel 3 Activiteiten en doeleinden

Wij vragen u om informatie om misbruik te voorkomen en risico's te beoordelen.

1. Banken hebben een sleutelrol in het nationale en internationale financiële stelsel. Helaas wordt onze dienstverlening soms misbruikt, bijvoorbeeld voor het witwassen van geld. Wij willen misbruik voorkomen en moeten dit volgens de wet ook doen. Wij hebben hiervoor

informatie van u nodig. De informatie kan bijvoorbeeld ook nodig zijn voor de beoordeling van onze risico's of het goede verloop van onze dienstverlening. Daarom informeert u ons, als wij dat vragen, in ieder geval over:

- a) Uw activiteiten en doelen;
- b) Waarom u een product of dienst van ons afneemt of wilt afnemen;
- c) Hoe u bent gekomen aan geld, waardepapieren of andere zaken die u bij of via ons onderbrengt.

Ook verstrekt u ons alle informatie die wij nodig hebben om te bepalen in welk(e) land(en) u fiscaal inwoner bent.

2. U werkt eraan mee dat wij de informatie kunnen controleren. Bij het gebruik van de informatie houden wij ons aan de geldende privacyregelgeving.

Artikel 4 Niet-openbare informatie

Niet-openbare informatie hoeven wij niet te gebruiken.

1. Bij onze dienstverlening aan u kunnen wij gebruikmaken van informatie die wij van u krijgen. Ook mogen wij bijvoorbeeld informatie gebruiken die openbaar is. Openbare informatie is informatie waarmee iedereen bekend kan zijn, bijvoorbeeld omdat die informatie in de krant staat of op het internet.

2. Het kan zijn dat wij buiten onze relatie met u informatie hebben die niet openbaar is. U mag niet van ons verlangen dat wij deze informatie gebruiken voor onze dienstverlening aan u. Deze informatie kan vertrouwelijk of koersgevoelig zijn. Een voorbeeld:

- Het kan zijn dat bij ons vertrouwelijk bekend is dat het met een beursgenoteerde onderneming financieel slecht of juist heel goed gaat. Wij mogen die informatie dan niet gebruiken bij een beleggingsadvies aan u.

Artikel 5 Inschakeling derden

Wij mogen anderen inschakelen. Als wij dit doen, moeten wij zorgvuldig te werk gaan.

1. Wij mogen bij onze dienstverlening anderen inschakelen en werkzaamheden uitbesteden. Als wij dit doen bij de uitvoering van een overeenkomst met u, dan verandert hierdoor niet dat wij uw aanspreekpunt en contractspartij zijn. Een paar voorbeelden:

- a) Zaken, waardepapieren, effecten of financiële instrumenten kunnen wij door een ander laten bewaren. Wij mogen dit namens u of op eigen naam doen;
- b) Bij de uitvoering van het betalingsverkeer zijn ook anderen betrokken.

Wij kunnen anderen ook inschakelen bij onze bedrijfsvoering, bijvoorbeeld om onze systemen te laten functioneren.

2. Het kan zijn dat u ons een volmacht geeft voor één of meer bepaalde rechtshandelingen. Met die volmacht kunnen wij deze rechtshandelingen namens u verrichten. U bent dan daaraan gebonden. Voor volmachten die wij van u hebben geldt in ieder geval:

- a) Als bij de uitvoering een wederpartij betrokken is, mogen wij ook zelf als wederpartij optreden. Een voorbeeld:
 - Wij hebben uw volmacht om onder andere tegoeden die u bij ons heeft, aan onszelf te verpanden (zie artikel 24 lid 1 ABV). Als wij die volmacht gebruiken, verpanden wij uw tegoeden namens u aan ons;
- b) Wij mogen de volmacht ook doorgeven aan een ander. Die ander kan dan de volmacht gebruiken.
 - Wij zijn zorgvuldig bij de keuze van de ander aan wie wij de volmacht doorgeven;
- c) Als onze onderneming (gedeeltelijk) wordt voortgezet door een ander, bijvoorbeeld als gevolg van fusie of splitsing, dan kan die ander ook van de volmacht gebruik maken.

3. Wij kiezen anderen die wij inschakelen met de nodige zorgvuldigheid. Heeft u zelf een ander ingeschakeld of aangewezen, dan zijn de gevolgen van die keuze voor u.

Artikel 6 Risico van verzendingen

Voor wie is het risico van verzendingen?

1. Het kan zijn dat wij in uw opdracht geld verzenden of financiële instrumenten (zoals aandelen of obligaties). Het risico van verloren gaan of beschadiging van de verzending is dan voor ons. Als de verzending bijvoorbeeld verloren gaat, vergoeden wij u de waarde.

2. Het kan ook zijn dat wij in uw opdracht andere zaken of waardepapieren verzenden, zoals een eigendomsbewijs van bepaalde goederen (bijvoorbeeld een cognossement). Het risico van verloren gaan of beschadiging van de verzending is dan voor u. Veroorzaken wij echter schade doordat wij onzorgvuldig te werk gaan bij de verzending, dan komt die schade voor onze rekening.

Artikel 7 Informatie over u en uw vertegenwoordiger

Wij hebben gegevens nodig over u en uw vertegenwoordiger. Wijzigingen geeft u aan ons door.

1. Informatie

Wij zijn wettelijk verplicht uw identiteit te controleren. Als wij daarom vragen geeft u ons onder meer de volgende informatie:

- a) Informatie over natuurlijke personen

- i. Voor- en achternamen, geboortedatum, woonplaats en burgerservicenummer. U werkt mee aan de controle van uw identiteit door ons een geldig identiteitsbewijs te laten zien dat wij hiervoor geschikt vinden, zoals een paspoort;
- ii. Burgerlijke staat en huwelijks- of partnerschaps-goederenregime. Van die informatie kan afhangen of u voor bepaalde handelingen elkaars toestemming nodig heeft of dat u eventueel gemeenschappelijk vermogen heeft waarop vorderingen verhaalbaar zijn;
- b) Informatie over zakelijke klanten
Rechtsvorm, inschrijvingsnummer in het Handelsregister en/of andere registers, statutaire vestigingsplaats, BTW-nummer, inzicht in de eigendoms- en zeggenschapsstructuur.

U werkt eraan mee dat wij deze informatie kunnen controleren. Wij gebruiken deze informatie bijvoorbeeld voor de nakoming van wettelijke verplichtingen of voor onze dienstverlening aan u.

Ook over uw vertegenwoordiger kunnen wij deze informatie nodig hebben. Uw vertegenwoordiger moet die informatie aan ons geven en eraan meewerken dat wij deze informatie kunnen controleren. Die vertegenwoordiger kan bijvoorbeeld zijn:

- a) Een wettelijke vertegenwoordiger van een minderjarige (meestal moeder/vader);
- b) Een gevolmachtigde;
- c) Een bestuurder van een rechtspersoon.

2. Wijzigingen doorgeven

Veranderingen in gegevens over u en uw vertegenwoordiger moeten meteen aan ons worden doorgegeven. Dit is belangrijk voor de uitvoering van onze wettelijke verplichtingen en onze dienstverlening aan u. Het kan ook zijn dat u eerst geen vertegenwoordiger nodig heeft voor uw bankzaken, maar later wel. Dit moet dan meteen aan ons worden doorgegeven. Denkt u bijvoorbeeld aan de volgende situaties:

- a) Uw vermogen komt onder bewind;
- b) U komt onder curatele;
- c) U komt in een schuldsaneringsregeling, krijgt (voorlopige) surseance van betaling of gaat failliet, of;
- d) U kunt om een andere reden niet zelf alle rechtshandelingen (onaantastbaar) verrichten.

3. Opslaan van informatie

Wij mogen de informatie registreren en bewaren. Soms zijn wij daartoe zelfs verplicht. Ook mogen wij van de documenten waaruit deze informatie blijkt, bijvoorbeeld een paspoort, een kopie maken voor onze administratie. Wij houden ons hierbij aan de geldende privacyregelgeving.

Artikel 8 Handtekening

Waarom willen wij een voorbeeld van uw handtekening?

1. Het kan nodig zijn dat u uw handtekening gebruikt om uw akkoord te geven aan een opdracht of een andere handeling die u met ons verricht. Er zijn handgeschreven handtekeningen en elektronische handtekeningen. Om uw handgeschreven handtekening te kunnen herkennen, willen wij weten hoe deze eruit ziet. Wij kunnen u vragen om een voorbeeld van uw handgeschreven handtekening en daarbij nadere aanwijzingen geven. U voldoet dan hieraan. Dit geldt ook voor uw vertegenwoordiger.
2. Wij mogen op het voorbeeld van uw handtekening afgaan, totdat u ons meedeelt dat uw handtekening is veranderd. Dit geldt ook voor de handtekening van uw vertegenwoordiger.

3. Het kan zijn dat u of uw vertegenwoordiger in verschillende rollen tegenover ons optreedt. Het is namelijk mogelijk zelf klant te zijn en daarnaast vertegenwoordiger van een of meer anderen. Zo kan het zijn dat u zelf als klant een betaalrekening bij ons heeft en u daarnaast van een andere klant een volmacht heeft om van zijn betaalrekening betalingen te doen. Als u of uw vertegenwoordiger in de ene rol een voorbeeld van uw handtekening aan ons geeft, geldt dit voorbeeld ook in alle andere rollen waarin u of uw vertegenwoordiger met ons handelt.

Artikel 9 Vertegenwoordiging en volmacht

U kunt zich door iemand laten vertegenwoordigen maar wij kunnen hieraan regels stellen. Wijzigingen geeft u meteen door. U en uw vertegenwoordiger houden elkaar op de hoogte.

1. Vertegenwoordiging

U kunt zich laten vertegenwoordigen door een gevolmachtigde of andere vertegenwoordiger. Wij kunnen regels en beperkingen stellen aan vertegenwoordiging. Denkt u bijvoorbeeld aan regels over vorm en inhoud van een volmacht. Als uw vertegenwoordiger namens u handelt, bent u daaraan gebonden.

Wij zijn niet verplicht om met uw vertegenwoordiger te (blijven) handelen. Het kan zijn dat wij dit weigeren, bijvoorbeeld wegens:

- Bezwaar tegen de persoon van de vertegenwoordiger (bijvoorbeeld omdat deze zich misdraagt);
- Twijfel over de geldigheid of de inhoud van de vertegenwoordigingsbevoegdheid.

Uw gevolmachtigde mag zijn volmacht niet doorgeven aan een ander, tenzij wij dit goedvinden. Dit is belangrijk om bijvoorbeeld te voorkomen dat uw rekening verkeerd kan worden gebruikt.

2. Wijziging in vertegenwoordiging

Als de bevoegdheid van uw vertegenwoordiger (of diens vertegenwoordiger) verandert of niet (meer) bestaat, deelt u dit meteen schriftelijk aan ons mee. Zolang wij deze mededeling niet van u hebben ontvangen, mogen wij aannemen dat die bevoegdheid ongewijzigd bestaat. U mag er niet van uitgaan dat wij op andere wijze, bijvoorbeeld via openbare registers, te weten komen dat de bevoegdheid is veranderd of niet (meer) bestaat.

Na uw mededeling dat de bevoegdheid van uw vertegenwoordiger is veranderd of niet (meer) bestaat, hebben wij enige tijd nodig om onze dienstverlening hierop aan te passen. Het kan zijn dat uw vertegenwoordiger voor of enige tijd na die mededeling nog een opdracht had gegeven. Als de uitvoering daarvan redelijkerwijs niet is te voorkomen, dan bent u daaraan gebonden.

3. Uw vertegenwoordiger houdt zich aan dezelfde regels als u. U informeert elkaar.

Alle regels die voor u gelden in uw relatie met ons, gelden ook voor uw vertegenwoordiger. U bent ervoor verantwoordelijk dat uw vertegenwoordiger zich daaraan houdt. Ook moeten u en uw vertegenwoordiger elkaar steeds goed blijven informeren over alles wat er in uw relatie met ons van belang kan zijn. Een voorbeeld:

- Uw vertegenwoordiger heeft een bankpas waarvan hij of zij namens u gebruik kan maken. Die vertegenwoordiger moet zich dan aan dezelfde veiligheidsvoorschriften houden als u. Als wij deze voorschriften aan u bekendmaken, geeft u deze meteen aan uw vertegenwoordiger door.

Artikel 10 Persoonsgegevens

Hoe gaan wij om met persoonsgegevens?

1. Wij mogen persoonsgegevens van u en uw vertegenwoordiger verwerken. Dit geldt ook voor gegevens over producten en diensten die u van ons afneemt. Persoonsgegevens zijn gegevens die informatie geven over een bepaald iemand.

Denkt u bijvoorbeeld aan gegevens zoals uw geboortedatum, adres of geslacht. Verwerken van persoonsgegevens betekent onder meer verzamelen, bewaren en gebruiken hiervan.

Als wij met andere rechtspersonen een groep vormen, mogen de gegevens worden uitgewisseld en verwerkt binnen deze groep. Wij mogen persoonsgegevens ook uitwisselen met anderen die wij inschakelen bij onze bedrijfsvoering of de uitvoering van onze dienstverlening. Denkt u bijvoorbeeld aan anderen die wij inschakelen om onze systemen te laten functioneren of bij het uitvoeren van het betalingsverkeer.

Wij houden ons hierbij aan wet- en regelgeving en onze gedragscodes.

2. Uitwisseling van gegevens kan meebrengen dat er gegevens terechtkomen in landen waar persoonsgegevens minder worden beschermd dan in Nederland.

Bevoegde autoriteiten van landen waar persoonsgegevens zich tijdens of na verwerking bevinden, kunnen naar die gegevens een onderzoek instellen.

Artikel 11 (Beeld- en geluid-)opnamen Maken wij beeld- / geluidopnamen van u?

1. Soms maken wij beeld- en/of geluidopnamen bij onze dienstverlening. Het kan zijn dat u daarop voorkomt. Als wij opnamen maken, houden wij ons daarbij aan wet- en regelgeving en onze gedragscodes. Wij maken bijvoorbeeld opnamen voor:

- a) Een goede bedrijfsvoering en kwaliteitsbewaking
 - Wij kunnen bijvoorbeeld telefoongesprekken opnemen voor scholing van onze werknemers;
- b) Bewijslevering
 - Wij kunnen bijvoorbeeld een opname maken van:
 - een opdracht die u ons telefonisch geeft, of;
 - de telefonische melding die u aan ons doorgeeft van verlies of diefstal van uw bankpas;
- c) Criminaliteitsbestrijding Een voorbeeld:
 - beeldopnamen bij geldautomaten.

2. Als u recht heeft op een kopie van een beeld- en/of geluidopname of een uitgeschreven tekst van een geluidopname, geeft u ons eerst de informatie die ons helpt om de opname terug te vinden. Denkt u hierbij aan de plaats, datum en tijd van de opname.

Artikel 12 Continuïteit in dienstverlening

Wij proberen te zorgen voor voorzieningen die goed werken. Storingen en onderbrekingen kunnen zich echter voordoen.

Onze dienstverlening is afhankelijk van (technische) voorzieningen zoals apparatuur, computers, software, systemen, netwerken en internet. Wij proberen ervoor te zorgen dat die voorzieningen goed werken. Wat mag u hiervan verwachten? Niet dat er nooit een storing of onderbreking is. Helaas zijn die niet altijd te voorkomen. Wij hebben daar ook niet altijd zelf invloed op. Soms zal een (korte) onderbreking in de dienstverlening nodig zijn voor werkzaamheden zoals onderhoud. Wij streven ernaar, binnen redelijke grenzen, storingen en onderbrekingen te vermijden of anders binnen redelijke tijd met een oplossing te komen.

Artikel 13 Overlijden klant

Na uw overlijden.

1. Wanneer u bent overleden, moet dit zo spoedig mogelijk schriftelijk aan ons worden doorgegeven, bijvoorbeeld door een familielid.

Het kan zijn dat u voor uw overlijden ons nog een opdracht heeft gegeven. Denkt u bijvoorbeeld aan een betaalopdracht. Totdat wij het schriftelijk bericht van uw overlijden hebben ontvangen, mogen wij opdrachten van u of uw vertegenwoordiger blijven uitvoeren.

Na het overlijdensbericht hebben wij nog enige tijd nodig om onze dienstverlening hierop aan te passen. Hierdoor kan het gebeuren dat wij een opdracht die wij voor of enige tijd na het overlijdensbericht ontvangen, toch nog (blijven) uitvoeren. Uw nalatenschap is daaraan gebonden als de uitvoering redelijkerwijs niet meer was te voorkomen.

2. Als wij om een verklaring van erfrecht vragen, moet degene die namens uw nalatenschap optreedt ons die geven. Deze verklaring van erfrecht moet zijn opgesteld door een Nederlandse notaris. Afhankelijk van de omvang van de nalatenschap en andere factoren kunnen ook andere documenten of informatie voor ons voldoende zijn.

3. Het kan zijn dat u meer dan één erfgenaam heeft. Aan informatieverzoeken van afzonderlijke erfgenamen hoeven wij niet te voldoen. Denkt u hierbij bijvoorbeeld aan informatie over betalingen via uw rekening.

4. Het kan zijn dat nabestaanden niet weten waar de overledene rekeningen aanhield. Zij kunnen dan voor informatie terecht bij het digitale loket dat banken gezamenlijk hiervoor hebben ingericht op de website van de Nederlandse Vereniging van Banken of een andere daarvoor in te richten voorziening.

Artikel 14 Berichten aan de klant

Waarheen sturen wij berichten voor u?

1. Verschillende mogelijkheden om met u te communiceren. Wij kunnen op verschillende manieren met u communiceren. Denkt u bijvoorbeeld aan post, telefoon, e-mail of internetbankieren.

2. Post

U zorgt ervoor dat wij steeds uw correcte adresgegevens hebben. Zo kunnen wij voor u bestemde verklaringen, berichten, opgaven, documenten en andere informatie naar het juiste adres sturen. Uw adreswijziging geeft u zo snel mogelijk aan ons door.

Als uw adres door uw toedoen niet (meer) bij ons bekend is, mogen wij op uw kosten (laten) onderzoeken wat uw adres is. Als uw adres niet (meer) bij ons bekend is, mogen wij documenten, verklaringen en andere informatie op ons eigen adres voor u achterlaten. Deze gelden dan als door u ontvangen.

Het kan zijn dat u samen met een of meer anderen een product of dienst van ons afneemt. Post voor gezamenlijke klanten sturen wij naar het ons opgegeven adres.

Als gezamenlijke klanten het er samen niet (meer) over eens zijn naar welk adres wij de post moeten sturen, dan bepalen wij zelf naar welk van hun adressen wij de post sturen.

3. Internetbankieren

Als u internetbankieren bij ons heeft, kunnen wij daar verklaringen, berichten, opgaven, documenten en andere informatie voor u plaatsen. U zorgt ervoor dat u die berichten zo spoedig mogelijk leest. Met internetbankieren bedoelen wij in de ABV de elektronische omgeving die wij voor u hebben ingericht als beveiligd communicatiekanaal tussen u en ons.

Denkt u bij internetbankieren ook aan mobielbankieren en (andere) voor uw bankdiensten overeengekomen apps of vergelijkbare functionaliteiten.

4. E-mail

Het kan zijn dat wij met u afspreken dat wij u per e-mail berichten. In dat geval zorgt u ervoor dat u dit bericht zo spoedig mogelijk leest.

Artikel 15 Nederlandse taal

In welke taal communiceren wij met u en wanneer is er een vertaling nodig?

1. De communicatie tussen u en ons gaat in het Nederlands. Dit is anders als wij daarover met u een andere afspraak maken. Zo wordt in het internationale zakelijke bankverkeer vaak voor het Engels gekozen.

2. Als u een document voor ons heeft in een andere taal dan het Nederlands, mogen wij een vertaling verlangen in het Nederlands. Een vertaling in een andere taal is alleen toegestaan als wij daarmee akkoord zijn. De kosten van het maken van de vertaling zijn voor u. De vertaling moet worden gemaakt door:

- a) Een vertaler die in Nederland is beëdigd voor de taal van het document, of;
- b) Iemand anders die wij daarvoor geschikt vinden.

Artikel 16 Gebruik van communicatiemiddelen Zorgvuldigheid en veiligheid bij communicatie.

Om te voorkomen dat er met communicatie iets fout gaat, gaat u veilig en zorgvuldig om met communicatiemiddelen. Dit betekent bijvoorbeeld dat u uw computer of andere apparatuur zo goed mogelijk beveiligt tegen virussen, schadelijke software (malware, spyware) en ander misbruik.

Artikel 17 Gegevens en opdrachten Gegevens die wij van u nodig hebben voor onze dienstverlening.

1. Voor de uitvoering van onze dienstverlening hebben wij informatie van u nodig. Als wij daarom vragen, geeft u die aan ons. Het kan ook zijn dat wij u niet om informatie vragen, maar dat u behoort te begrijpen dat wij die nodig hebben. Ook die informatie geeft u ons dan. Een voorbeeld:

- Stel u heeft voor uw beleggingen een beleggersprofiel. Als er iets verandert waardoor financiële risico's minder acceptabel voor u zijn, moet u zelf uw beleggersprofiel laten aanpassen.

2. Uw opdrachten, mededelingen en andere verklaringen moeten tijdig, duidelijk, volledig en juist zijn. Als u bijvoorbeeld een betaling wilt laten uitvoeren, vermeldt u het juiste rekeningnummer van de rekening waar de betaling naartoe moet.

Wij kunnen nadere regels stellen voor uw opdrachten, mededelingen of andere verklaringen van u aan ons. Als wij dit doen, leeft u die na. Als wij bijvoorbeeld een formulier of communicatiemiddel voorschrijven, gebruikt u dat.

3. Opdrachten die niet aan onze regels voldoen, hoeven wij niet uit te voeren. Wij kunnen de uitvoering dan weigeren of uitstellen. Wij stellen u daarvan op de hoogte.

In bijzondere gevallen mogen wij een opdracht of gevraagde dienst weigeren, ook al is aan alle eisen voldaan. Denkt u hierbij bijvoorbeeld aan het geval dat wij een vermoeden van misbruik hebben.

Artikel 18 Bewijskracht en bewaartermijn bankadministratie Onze bankadministratie levert volledig bewijs op maar u mag tegenbewijs leveren.

1. Wij administreren de rechten en verplichtingen die u heeft of zal hebben in uw relatie met ons. Hieraan worden wettelijk hoge eisen gesteld. Onze administratie geldt in relatie met u als volledig bewijs, maar uiteraard mag u aantonen dat dit bewijs niet klopt.

2. De wet schrijft voor hoe lang wij onze administratie moeten bewaren. Na afloop van de wettelijke bewaartermijnen mogen wij de administratie vernietigen.

Artikel 19 Controle opgaven en uitvoering opdrachten, melden fouten en eerder verstrekte gegevens

U moet onze opgaven en de uitvoering van opdrachten controleren en fouten melden. Regeling voor eerder verstrekte gegevens.

1. Controle van gegevens en van de uitvoering van opdrachten
Als u internetbankieren bij ons heeft, mogen wij onze opgaven aan u doen door deze in internetbankieren te plaatsen. Denkt u bij opgaven bijvoorbeeld aan bevestigingen, rekeningoverzichten, boekingen of andere gegevens. Opgaven die wij voor u in internetbankieren plaatsen, controleert u zo spoedig mogelijk op fouten zoals een onjuistheid of een onvolledigheid. Met internetbankieren bedoelen wij in de ABV de elektronische omgeving die wij voor u hebben ingericht als beveiligd communicatiekanaal tussen u en ons. Denkt u bij internetbankieren ook aan mobielbankieren en (andere) voor uw bankdiensten overeengekomen apps of vergelijkbare functionaliteiten.

Ook schriftelijke opgaven die u van ons ontvangt, controleert u zo spoedig mogelijk op fouten zoals een onjuistheid of een onvolledigheid. Als datum van verzending van een opgave geldt de datum waarop dit volgens onze administratie is gebeurd. Die datum kan bijvoorbeeld blijken uit een kopie van de opgave of een verzendlijst.

U controleert of wij uw opdrachten juist en volledig uitvoeren. Dit doet u zo spoedig mogelijk. Hetzelfde geldt voor opdrachten die uw vertegenwoordiger namens u geeft.

2. Fouten melden en schade beperken

Voor fouten die wij bij de uitvoering van onze dienstverlening maken, geldt:

- Als u een fout ontdekt (bijvoorbeeld in een opgave), moet u dit meteen aan ons melden. Dit is belangrijk omdat de fout dan vaak eenvoudiger kan worden gecorrigeerd en schade mogelijk kan worden voorkomen. Bovendien neemt u alle redelijke maatregelen om te voorkomen dat die fout (verdere) schade kan veroorzaken. Een voorbeeld:
 - U heeft ons opdracht gegeven om 1.000 aandelen van u te verkopen en ziet dat wij er maar 100 hebben verkocht. Als u wilt dat uw opdracht alsnog volledig wordt uitgevoerd, dan meldt u dit meteen aan ons. Wij kunnen de resterende 900 dan voor u verkopen. Zo kan schade door koersdaling mogelijk worden voorkomen of beperkt;
 - Het kan ook zijn dat u een opgave van ons kunt verwachten maar deze niet ontvangt. U meldt dit zo spoedig mogelijk aan ons. Denkt u bijvoorbeeld aan het

geval dat u een rekeningafschrift kunt verwachten maar dit niet ontvangt. Wij kunnen u deze opgave dan alsnog toesturen. U kunt deze dan controleren op eventuele fouten.

- Als wij een fout ontdekken, proberen wij die zo spoedig mogelijk te corrigeren. Uw toestemming is hiervoor niet nodig. Als een eerder verstrekte opgave onjuist blijkt, ontvangt u een verbeterde opgave. Daarin kunt u dan zien dat de fout is hersteld;
- Bij schade kunt u afhankelijk van de omstandigheden recht hebben op een vergoeding.

3. Eerder verstrekte gegevens

Gegevens die wij u hebben verstrekt, ontvangt u nogmaals als u daarom vraagt en uw verzoek redelijk is. Wij kunnen u hiervoor kosten in rekening brengen waarover wij u vooraf informeren. Wij hoeven eerder verstrekte informatie niet aan u te geven als wij daarvoor een goede reden hebben.

Artikel 20 Goedkeuring opgaven bank

Na 13 maanden gelden onze opgaven als door u goedgekeurd.

Het kan voorkomen dat u het oneens bent met een opgave van ons (zoals een bevestiging, rekeningafschrift, nota of andere gegevens). Uiteraard kunt u tegen de opgave bezwaar maken, maar daarvoor zijn regels. Als wij binnen 13 maanden na de opgave geen bezwaar van u hebben ontvangen, dan geldt de opgave als door u goedgekeurd. Dit betekent dat u aan de inhoud bent gebonden. Alleen een eventuele rekenfout moeten wij na die 13 maanden nog herstellen. Let op: dit betekent niet dat u 13 maanden de tijd heeft om bezwaar te maken.

Volgens artikel 19 ABV moet u namelijk opgaven controleren en ons onjuistheden en onvolledigheden meteen melden. Doet u dit niet, dan kan schade toch voor uw rekening komen, ook al heeft u binnen 13 maanden bezwaar gemaakt.

Artikel 21 Bewaar- en geheimhoudingsplicht

U gaat zorgvuldig om met codes, formulieren en passen. Als misbruik aannemelijk is, meldt u dit meteen.

1. U moet zorgvuldig en veilig omgaan met codes, formulieren, (bank)passen of andere hulpmiddelen. Zo helpt u voorkomen dat deze in verkeerde handen raken of dat iemand ervan misbruik kan maken.

2. Het kan gebeuren dat een code, formulier, (bank)pas, of ander hulpmiddel in verkeerde handen komt of dat iemand daarvan misbruik maakt of kan maken. Als u dit weet of redelijkerwijs kan vermoeden, meldt u dit meteen aan ons.

Door uw melding kunnen wij proberen (verder) misbruik te voorkomen.

3. Houdt u er rekening mee dat wij nog andere veiligheidsregels stellen (zoals de Uniforme Veiligheidsregels Particulieren).

Artikel 22 Tarieven en vergoedingen

Vergoedingen voor onze dienstverlening en wijzigingen van onze tarieven.

1. Voor onze dienstverlening bent u ons een vergoeding verschuldigd. Denk u hierbij bijvoorbeeld aan provisie, rente en kosten.

2. Wij informeren u zo veel als redelijkerwijs mogelijk over de tarieven voor onze vergoedingen. We zorgen ervoor dat deze informatie eenvoudig bij ons verkrijgbaar is, zoals op onze website of op onze kantoren. Als wij door een duidelijke vergissing aan onze kant geen vergoeding of tarief met u hebben afgesproken, dan mogen wij u maximaal een vergoeding in rekening brengen volgens het tarief dat wij in vergelijkbare gevallen hanteren.

3. Wij kunnen een tarief steeds wijzigen, tenzij wij met u voor een vaste periode een vaste vergoeding hebben afgesproken. Tariefswijzigingen kunnen bijvoorbeeld volgen uit markt-omstandigheden, verandering van uw risicoprofiel, ontwikkelingen op de geld- of kapitaalmarkt, uitvoering van wet- en regelgeving of maatregelen van onze toezicht-houders. Als wij deze bepaling gebruiken om onze tarieven te wijzigen zullen wij u zo veel als redelijkerwijs mogelijk vooraf over de tariefswijziging informeren.

4. Wij mogen de vergoeding voor onze dienstverlening van uw rekening afboeken. Het kan gebeuren dat door deze afboeking een tekort op uw rekening ontstaat. Dit tekort vult u dan meteen aan door extra geld op uw rekening te zetten. U moet daar zelf aan denken en dit ook doen als wij er niet om vragen. U hoeft het tekort niet aan te vullen als wij uitdrukkelijk met u hebben afgesproken dat het tekort is toegestaan.

Artikel 23 Creditering onder voorbehoud

Stel dat u verwacht via ons een betaling te ontvangen. Het komt voor dat wij dan bereid zijn hierop een voorschot aan u te geven. Dit wordt teruggedraaid als er met die betaling toch iets misgaat.

Als wij een bedrag voor u ontvangen, dan heeft u dat bedrag van ons tegoed. Soms komt het voor dat wij het tegoed al voor u boeken terwijl wij het bedrag nog niet (definitief) hebben ontvangen. Op die manier kunt u het geld alvast gebruiken. Wij maken het voorbehoud dat wij de boeking van

het tegoed weer mogen terugdraaien, als wij zelf het bedrag niet voor u ontvangen of dit weer moeten teruggeven. Zo is het mogelijk dat wij de uitbetaling van een cheque terugdraaien omdat deze achteraf vals of ongedekt blijkt. Als het de betaling van een cheque betreft, wijzen wij u bij de uitbetaling op ons voorbehoud.

Bij het terugdraaien van de boeking gelden de volgende regels:

- a) Als de muntsoort bij boeking van het tegoed is gewisseld, mogen wij de muntsoort weer terugwisselen naar de oorspronkelijke muntsoort. Dit doen wij tegen de koers van het moment van terugwisselen;
- b) Het kan gebeuren dat wij kosten maken in verband met het terugdraaien van de boeking. Die kosten zijn voor u. Dit kunnen bijvoorbeeld de kosten van het terugwisselen zijn.

Artikel 24 Pandrecht op onder andere uw tegoeden **U geeft ons een pandrecht op onder andere uw tegoeden bij ons en aandelen waarin u via ons belegt. Dit pandrecht geeft ons zekerheid voor de voldoening van uw schulden.**

1. U moet ons goederen in pand geven als zekerheid voor uw schulden. Hierbij geldt:

- a) U verbindt zich de volgende goederen inclusief nevenrechten (zoals rente) aan ons in pand te geven
 - i. Alle (geld)vorderingen die u op ons heeft of zal hebben (waarbij het niet uitmaakt hoe u de vordering verkrijgt);
 - ii. Al het navolgende voor zover wij dit voor u onder ons (zullen) hebben of voor u (zullen) beheren, al dan niet met inschakeling van derden en al dan niet in een verzameldepot: roerende zaken, waardepapieren, muntgeld, bankbiljetten, aandelen, effecten en andere financiële instrumenten;
 - iii. Alles wat er voor de verpande goederen in de plaats komt (zoals een verzekeringsuitkering bij verlies of beschadiging van het goed).Deze verbintenis komt tot stand bij het van toepassing worden van de ABV.
- b) De verpanding van de goederen is tot zekerheid voor de voldoening van alle schulden die u aan ons heeft of zal hebben. Het maakt hierbij niet uit hoe die schulden ontstaan. Die schulden kunnen bijvoorbeeld ontstaan door een lening, krediet (rood staan), hoofdelijke aansprakelijkheid, borgtocht of garantie.
- c) U geeft de goederen, voor zover mogelijk, aan ons in pand. Deze inpandgeving komt tot stand bij het van toepassing worden van de ABV.
- d) U geeft ons een volmacht om de goederen namens u aan onszelf te verpanden en dit ook steeds bij herhaling te doen. U hoeft daarom niet telkens zelf aparte pandakten te ondertekenen. Voor deze volmacht geldt verder:

- i. De volmacht houdt ook in dat wij namens u steeds alles mogen doen wat nodig of nuttig is voor de verpanding, zoals bijvoorbeeld het doen van mededeling van de verpanding;
- ii. Deze volmacht is onherroepelijk. U kunt de volmacht dus niet intrekken. De volmacht eindigt zodra onze relatie met u is geëindigd en volledig is afgewikkeld;
- iii. Wij mogen de volmacht doorgeven aan een ander. Dit betekent dat ook die ander de verpanding kan uitvoeren. Voorbeeld:
Als wij met andere rechtspersonen een groep vormen, kan het bijvoorbeeld gebeuren dat wij de uitvoering van de verpanding overlaten aan een van die andere rechtspersonen.

Deze volmachtverlening komt tot stand bij het van toepassing worden van de ABV.

- e) U garandeert ons dat u bevoegd bent de goederen aan ons te verpanden. U garandeert ons ook dat anderen daarop nu of later geen (pand)recht of aanspraak hebben of zullen hebben, tenzij wij uitdrukkelijk anders met u overeenkomen.
2. Voor het pandrecht op de goederen geldt verder:
- a) U kunt ons om vrijgave vragen van een of meer verpande goederen. Hieraan moeten wij voldoen, als de overblijvende goederen waarop wij een pandrecht houden, ons voldoende dekking geven voor de schulden die u aan ons heeft of zal hebben. Met vrijgave bedoelen wij hier dat u de goederen kunt gebruiken voor transacties in het kader van de overeengekomen dienstverlening (bijvoorbeeld gebruik van uw tegoeden voor het doen van betalingen). Bij goederen die wij voor u onder ons hebben, betekent vrijgave dat wij de goederen aan u teruggeven. Andere vormen van vrijgave zijn mogelijk als wij dat uitdrukkelijk nader met u overeenkomen;
 - b) Wij mogen ons pandrecht gebruiken om betaling te verkrijgen van onze vorderingen op u. Dit betekent onder meer:
 - i. Als u in verzuim bent met de voldoening van onze vorderingen op u, mogen wij de verpande goederen (laten) verkopen. De opbrengst mogen wij dan gebruiken voor de voldoening van onze vorderingen op u. Denkt u bij verzuim bijvoorbeeld aan het geval dat u ons op een bepaalde datum moet betalen en u dit niet doet. Wij zullen niet méér verpande goederen (laten) verkopen dan, volgens een redelijke beoordeling, nodig is voor de voldoening van onze vorderingen op u;
 - ii. Als wij een pandrecht hebben op vorderingen van u op ons, mogen wij die vorderingen ook innen. De ontvangen betaling mogen wij dan gebruiken voor de voldoening van onze vorderingen op u, zodra die vorderingen opeisbaar zijn;
 - iii. Als wij ons pandrecht hebben gebruikt voor de voldoening van onze vorderingen op u, zullen we u dit zo spoedig mogelijk laten weten.

Artikel 25 Verrekening

Wij mogen uw tegoeden en uw schulden bij ons tegen elkaar wegstrepen.

1. Wij mogen steeds alle vorderingen die wij op u hebben verrekenen met alle vorderingen die u op ons heeft. Als wij verrekenen betekent dit dat wij onze vordering op u 'wegstrepen' tegen een gelijk bedrag van uw vordering op ons. Wij mogen ook verrekenen als:
 - a) Onze vordering niet opeisbaar is;
 - b) Uw vordering niet opeisbaar is;
 - c) De vorderingen niet in dezelfde muntsoort luiden;
 - d) Onze vordering voorwaardelijk is.
2. Als wij dit artikel willen gebruiken om niet-opeisbare vorderingen te verrekenen, geldt er een beperking. Wij maken dan alleen van deze verrekenbevoegdheid gebruik in de volgende gevallen:
 - a) Iemand legt beslag op uw vordering op ons (bijvoorbeeld het tegoed op uw bankrekening) of probeert zich daarop op een andere manier te verhalen;
 - b) Iemand krijgt een beperkt recht op uw vordering op ons (bijvoorbeeld een pandrecht op het tegoed op uw bankrekening);
 - c) U draagt uw vordering op ons aan iemand over;
 - d) U bent failliet of heeft (voorlopige) surseance van betaling;
 - e) Voor u geldt een wettelijke schuldsaneringsregeling of een andere insolventieregeling.

Deze beperking geldt niet als de vorderingen luiden in verschillende muntsoorten. In dat geval mogen wij wel altijd verrekenen.

3. Als wij volgens dit artikel gaan verrekenen, zullen wij u daarover vooraf, of anders zo snel mogelijk daarna, informeren. Wij houden ons bij de verrekening aan onze zorgplicht zoals genoemd in artikel 2 lid 1 ABV.

4. Vorderingen in verschillende muntsoorten verrekenen wij tegen de wisselkoers van de dag van verrekening.

Artikel 26 Zekerheden

Als wij dit vragen geeft u ons zekerheid voor de betaling van uw schulden. Dit artikel bevat enkele regels die voor zekerheden van belang kunnen zijn.

1. U verbindt zich om meteen (aanvullende) zekerheid voor uw schulden aan ons te geven, als wij dat vragen. Deze zekerheid kan bijvoorbeeld zijn een pand- of hypotheekrecht op een goed van u. Voor de zekerheid die u ons moet geven, geldt verder:
 - a) De zekerheid is voor de voldoening van alle schulden die u

aan ons heeft of zal hebben. Het maakt hierbij niet uit hoe die schulden ontstaan. Die schulden kunnen bijvoorbeeld ontstaan door een lening, krediet (rood staan), hoofdelijke aansprakelijkheid, borgtocht of garantie;

- b) U hoeft niet meer zekerheid te geven dan redelijkerwijs nodig is. Maar u moet ervoor zorgen dat onze zekerheid op ieder moment voldoende is voor de voldoening van de schulden die u aan ons heeft of zal hebben. Bij de beoordeling hiervan wordt rekening gehouden met uw risicoprofiel, ons kredietrisico op u, de (dekkings-)waarde van eventuele zekerheid die wij al hebben, een eventueel gewijzigde beoordeling van zulke factoren, en alle andere factoren of omstandigheden waarvan wij aannemelijk kunnen maken dat deze voor ons van belang zijn;
- c) U moet ons de zekerheid geven die wij wensen. Als wij bijvoorbeeld een pandrecht vragen op uw voorraden, kunt u niet in plaats daarvan een pandrecht geven op uw inventaris;
- d) Het geven van zekerheid kan ook zijn dat u ermee instemt dat een derde die zekerheden van u krijgt of heeft gekregen, zich voor u borg of garant stelt en daarvoor verhaal kan nemen op die zekerheden. Die instemming houdt dan ook in dat wij ons tegenover die derde borg of garant voor u mogen stellen en daarvoor verhaal kunnen nemen op zekerheden die wij van u krijgen of hebben gekregen;
- e) Als wij in plaats van bestaande zekerheid andere zekerheid wensen, moet u daaraan voldoen.

Deze verbintenis komt tot stand bij het van toepassing worden van de ABV.

2. Als een andere bank (een deel van) onze onderneming voortzet en u daardoor klant wordt van die andere bank, is er de vraag of die andere bank gebruik kan maken van onze pand- en hypotheekrechten voor uw schulden. Voor het geval hierover bij de vestiging van het pandrecht of hypotheekrecht geen uitdrukkelijke afspraak is gemaakt geldt als afspraak dat dit pand- of hypotheekrecht niet alleen bedoeld is als zekerheid voor ons maar ook voor die andere bank. Als de zekerheden gelden voor schulden die u in de toekomst aan ons heeft, gelden zij mede voor schulden die u in de toekomst aan die andere bank heeft.

3. Wij kunnen onze pand- of hypotheekrechten op ieder moment geheel of gedeeltelijk door opzegging beëindigen. Dit betekent bijvoorbeeld ook dat wij kunnen bepalen dat het pand- of hypotheekrecht wel blijft bestaan maar voortaan niet meer alle vorderingen dekt waarvoor dit aanvankelijk is gevestigd.

4. Als wij nieuwe zekerheid krijgen, blijven bestaande zekerheden gelden. Dit is alleen anders als wij dit uitdrukkelijk met u afspreken. Denkt u aan het geval dat wij met u

afspreken dat u nieuwe zekerheid geeft om bestaande zekerheid te vervangen.

5. Het kan zijn dat wij volgens eerdere algemene (bank-) voorwaarden al zekerheden, rechten op zekerheden en bevoegdheden om te verrekenen hebben. Deze (blijven) gelden naast de zekerheden, rechten op zekerheden en verrekenbevoegdheden die wij volgens deze ABV hebben.

Artikel 27 Onmiddellijke opeisbaarheid

U moet aan uw verplichtingen voldoen. Als u dit niet doet, kunnen wij al onze vorderingen op u meteen opeisbaar maken.

U komt uw verplichtingen aan ons tijdig, volledig en op de juiste manier na. Met verplichtingen bedoelen wij niet alleen geldschulden die u aan ons heeft, maar ook andere verplichtingen. Denkt u bijvoorbeeld aan uw zorgplicht zoals genoemd in artikel 2 lid 2 ABV. Het kan zijn dat u toch in verzuim bent met de nakoming van een verplichting. Voor dat geval geldt het volgende:

- a) Wij mogen dan al onze vorderingen op u meteen opeisbaar maken, dus ook de vorderingen uit een overeenkomst die u wel correct nakomt. Wij maken van dit recht geen gebruik als uw verzuim van weinig betekenis is en houden ons aan onze zorgplicht zoals genoemd in artikel 2 lid 1 ABV. Wij geven een voorbeeld:
 - Stel u heeft bij ons een betaalrekening waarop u volgens de afspraken met ons maximaal Euro 500,-- rood mag staan terwijl u een keer Euro 900,-- rood staat. U heeft dan een niet toegestaan tekort van Euro 400,-- op uw betaalrekening. Als u daarnaast een woningfinanciering bij ons heeft, is dit tekort geen voldoende reden om uw woningfinanciering op te eisen. U moet dan natuurlijk wel aan al uw verplichtingen uit de woningfinanciering voldoen en het tekort snel aanzuiveren;
- b) Als wij onze vorderingen opeisbaar maken, doen wij dat door een verklaring. Wij vertellen u daarin waarom wij dat doen.

Artikel 28 Bijzondere kosten

Welke bijzondere kosten kunnen wij u in rekening brengen?

1. Het kan zijn dat wij worden betrokken bij een geschil tussen u en een ander, bijvoorbeeld een beslag of een procedure. Dit kan dan voor ons kosten meebrengen. Die kosten moet u volledig aan ons vergoeden. Wij zijn immers geen partij bij het geschil tussen u en die ander. Denkt u bijvoorbeeld aan de kosten voor de behandeling van een beslag dat een schuldeiser van u legt op uw tegoeden bij ons. Kosten kunnen bijvoorbeeld ook zijn de kosten van inschakeling van een advocaat.

2. Er kunnen ook andere bijzondere kosten voor ons ontstaan in verband met onze relatie met u. Deze moet u aan ons vergoeden voor zover dit redelijk is. Denkt u hierbij aan taxatiekosten, advieskosten en kosten van extra rapportages. Wij vertellen u waarom de kosten nodig zijn. Als er voor bijzondere kosten een wettelijke regeling is, wordt die toegepast.

Artikel 29 Belastingen en heffingen

Belastingen en heffingen in verband met onze dienstverlening aan u komen voor uw rekening.

Uit onze relatie met u kunnen belastingen, heffingen en dergelijke voortvloeien. Deze vergoedt u aan ons. Denkt u aan bedragen die wij moeten betalen in verband met onze dienstverlening aan u (bijvoorbeeld een aan de overheid verschuldigde vergoeding bij de vestiging van zekerheden). Uit dwingend recht of een afspraak met u kan iets anders volgen. Dwingend recht is het recht waarvan u en wij niet kunnen afwijken.

Artikel 30 Vorm mededelingen

Hoe kunt u ons iets laten weten?

Als u ons iets wilt laten weten, doet u dat schriftelijk. Wij kunnen aangeven dat u dit op een andere manier mag of moet doen, bijvoorbeeld per internetbankieren, e-mail of telefoon.

Artikel 31 Incidenten en calamiteiten

Uw medewerking bij (dreigende) incidenten en calamiteiten.

Het kan gebeuren dat een ernstige gebeurtenis onze dienstverlening dreigt te verstoren, verstoort of heeft verstoord. Denkt u bijvoorbeeld aan een aanval van hackers op het bancaire internetsysteem. Wij kunnen u binnen redelijke grenzen vragen ons te helpen om ongestoorde dienstverlening mogelijk te maken en schade zoveel mogelijk te voorkomen. U moet hieraan voldoen. Noodzakelijk is wel dat u altijd controleert of de vraag van ons afkomstig is. Neemt u bij twijfel contact met ons op.

Artikel 32 Nietigheid of vernietigbaarheid

Wat is het gevolg als een bepaling ongeldig blijkt?

Stel dat een bepaling in de ABV nietig is of wordt vernietigd. Die bepaling is dan ongeldig. In plaats van die ongeldige bepaling geldt dan een bepaling die zoveel mogelijk daarop lijkt en wel geldig is. De overige bepalingen in de ABV blijven gewoon geldig.

Artikel 33 Toepasselijk recht

Hoofregel: op de relatie tussen u en ons is het Nederlandse recht van toepassing.

Op onze relatie met u is het Nederlandse recht van toepassing. Uit dwingend recht of een afspraak met u kan iets anders volgen. Dwingend recht is het recht waarvan u en wij niet kunnen afwijken.

Artikel 34 Klachten en geschillen

Hoe lossen wij geschillen met elkaar op?

1. Wij willen graag dat u tevreden bent over onze dienstverlening. Als u niet tevreden bent, laat u ons dat weten. Wij kijken dan of wij u een passende oplossing kunnen bieden. Informatie over de klachtenprocedure staat op onze website en is ook verkrijgbaar bij onze kantoren.
2. Geschillen tussen u en ons worden alleen voorgelegd aan de Nederlandse rechter. Dit geldt als u de rechter inschakelt maar ook als wij dit doen. Uitzonderingen hierop zijn:
 - a) Als dwingend recht een andere rechter aanwijst, zijn u en wij daaraan gebonden;
 - b) Als er een voor u in aanmerking komende buitenlandse rechter is, kunnen wij het geschil ook aan die rechter voorleggen;
 - c) U kunt uw geschil met ons ook voorleggen aan de bevoegde geschillen- en klachtencommissies.

Artikel 35 Opzegging van de relatie

U kunt de relatie opzeggen. Wij kunnen dit ook. Opzegging betekent dat de relatie eindigt en alle lopende overeenkomsten zo snel mogelijk worden afgewikkeld.

1. U kunt de relatie tussen u en ons opzeggen. Wij kunnen dit ook. Het is daarvoor niet nodig dat u in verzuim bent met de nakoming van een verplichting. Wij houden ons bij opzegging aan onze zorgplicht als genoemd in artikel 2 lid 1 ABV. Als u ons vraagt waarom wij de relatie opzeggen, dan laten wij u dat weten.
2. Opzegging betekent dat de relatie en alle lopende overeenkomsten worden beëindigd. Gedeeltelijke opzegging kan ook. In dat geval kunnen er bijvoorbeeld bepaalde overeenkomsten blijven bestaan.
3. Als er voor de beëindiging van een overeenkomst voorwaarden gelden, zoals een opzegtermijn, worden die nageleefd. Tijdens de afwikkeling van de relatie en de beëindigde overeenkomsten blijven alle toepasselijke voorwaarden van kracht.

Artikel 36 Contractsoverneming

Uw contracten met ons kunnen mee overgaan als wij onze onderneming overdragen.

Wij kunnen onze onderneming (deels) overdragen aan een ander. Wij kunnen daarbij mee overdragen de rechtsverhouding die wij met u hebben uit een overeenkomst met u. U geeft nu alvast uw medewerking hieraan. Deze overdracht van de overeenkomst met u noemen wij ook wel contractsoverneming. Uiteraard krijgt u van die contractsoverneming bericht.

Artikel 37 Wijzigingen en aanvullingen van de algemene bankvoorwaarden

Dit artikel geeft aan hoe wijzigingen en aanvullingen van de ABV plaatsvinden.

De ABV kunnen worden gewijzigd of aangevuld. Die wijzigingen of aanvullingen kunnen bijvoorbeeld nodig zijn door technische of andere ontwikkelingen. Voordat wijzigingen of aanvullingen ingaan, worden representatieve Nederlandse consumenten- en ondernemersorganisaties benaderd voor overleg. In dit overleg kunnen deze organisaties zich uitspreken over wijzigingen of aanvullingen en over de manier waarop u daarover wordt geïnformeerd.

De ABV zijn in gebruik vanaf 1 maart 2017. De tekst is op 29 augustus 2016 door de Nederlandse Vereniging van Banken neergelegd onder nummer 60/2016 bij de griffie van de rechtbank in Amsterdam.

Klachtenprocedure ING Bank N.V. voor zakelijk krediet

Om een goede behandeling van klachten te waarborgen, hanteert ING Bank N.V. (de Bank) overeenkomstig de Algemene Bankvoorwaarden een klachtenprocedure. Wanneer een klant een klacht heeft over een zakelijk krediet van de bank of niet tevreden is over de wijze waarop een klacht door de Bank is afgehandeld, moet deze klachtenprocedure worden gevolgd.

1. Een klant kan zijn klacht over een zakelijk krediet op verschillende manieren indienen bij de Bank:

- via het kantorennetwerk of de adviseurs van de Bank;
- via internet: www.ing.nl; of
- telefonisch: 020 22 888 22.

Een klacht kan aan de Bank worden voorgelegd tot uiterlijk dertien maanden te rekenen vanaf de dag waarop het feit waarover de klant zich wil beklagen heeft plaatsgevonden, of tot uiterlijk dertien maanden te rekenen vanaf de dag dat de klant redelijkerwijs van dat feit kennis had kunnen nemen.

Zodra de klacht door de Bank is ontvangen, wordt zo spoedig mogelijk contact opgenomen met de klant waarbij afspraken worden gemaakt over de wijze waarop zijn klacht in behandeling wordt genomen en over de termijn van afhandeling.

2. Is een klant niet tevreden over de afhandeling van de klacht door de (eerst)verantwoordelijke afdeling, dan kan de klacht binnen acht weken, nadat de reactie van die afdeling is ontvangen of had moeten worden ontvangen, schriftelijk worden voorgelegd aan de directie van de Bank via het volgende adres:

Directie ING
Antwoordnummer 10121
1000 PA Amsterdam

De directie zal binnen acht weken na de ontvangstbevestiging op de aan haar voorgelegde klachten reageren.

3. Als een klant niet tevreden is over de afhandeling van de klacht door de directie van de Bank, dan kan de klacht aan een geschillencommissie of de bevoegde rechter te Amsterdam worden voorgelegd.

4. Afhankelijk van het onderwerp van de klacht kan de klant de klacht voorleggen aan:

- de Geschillencommissie van het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (KiFiD);
- de Geschillencommissie van het Bureau Krediet Registratie (BKR); of
- de Geschillencommissie informatiedienstaanbieders.

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (KiFiD)

De Bank is aangesloten bij het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (KiFiD). Onder voorwaarden kunnen klachten over financiële producten en diensten worden voorgelegd aan het KiFiD. In het Reglement Geschillenbeslechting kleinzakelijke financiering van het KiFiD kan de klant nalezen of de klacht aan KiFiD kan worden voorgelegd. Het reglement kan de klant op www.kifid.nl raadplegen of navragen via het telefoonnummer 070 333 8 999.

Geschillencommissie BKR

Klachten over een registratie bij het BKR kunnen worden voorgelegd aan de Geschillencommissie BKR conform de door het BKR opgestelde procedure. Op www.bkr.nl vindt de klant hierover meer informatie. De Geschillencommissie BKR kan voor de klachtbehandeling kosten in rekening brengen. De uitspraak van de Geschillencommissie BKR is bindend voor beide partijen. Het is verstandig voor de klant om vooraf contact op te nemen met het BKR om te informeren naar de eisen die het BKR aan het indienen van een klacht stelt.

Voor meer informatie:

Bureau Krediet Registratie
Afdeling Inlichtingen & Inzage
Postbus 6080
4000 HB Tiel

Geschillencommissie Informatiedienstaanbieders

Heeft de klant een klacht over de tarieven van de informatiedienst-nummers (= telefoonnummers) van de Bank of over de informatiedienst zelf? Dan kan de klant terecht bij de Geschillencommissie Informatiedienstaanbieders. Op www.degeschillencommissie.nl vindt de klant hierover meer informatie.

Belangrijk algemeen aandachtspunt:

Overschrijding van de termijnen waarbinnen een klacht moet worden ingediend, leidt ertoe dat de klacht niet in behandeling wordt genomen.

Meer weten?

 Kijk op www.ing.nl

 Of bel 020 22 888 22